

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 2.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Merő találgatások

Amerikában ismét népszavaztak. Az amerikai közvélemény-kutatóintézet megismételte tavalyi körkérdesét a közönséghez abban az irányban, hogy lesz-e háború Európában vagy sem? Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a rögtönzött levelibéka-kongresszus kedvező jósolatot adott. harminckét százalékkal hatvanyolc ellenében azt a véleményt nyilvánította, hogy nem lesz háború. Növeli még e megállapítás értékét az a történelmi tény, hogy a múlt év áprilisában ötvennégy százalék válaszolt igennel és negyvenkilenc százalékkal nemmel, tehát azóta lényeges mértékben emelkedtek a béke esélyei. Ha mindehhez még azt is hozzávesszük, hogy éppen mostanában a csillagjósok is igen kedvező horoszkópot adtak a béke kilátásait illetően, úgy mindkét körülményt egybevetve, most már békésen leheverhetünk a boldog reménykedés rózsaszínű pamlagára.

Valóban felette kedves és szórakoztató ez a népszavazási játék, derűs, sőt majdnem vidám légkörbe vonja a lét vagy nemlét hamleti problémáját, amely shakespearei vígjátéki árnyalatokat nyer a kérdegetési örömben tobzódó, ilyfajta műveletekben. A szépségversenyek negédesen bárgyu hangulatát idézi ez a furcsa társasjáték és idézi az egyéb körkérdesi komédiákat. Csak hogy ez a komolytalanság még élésebb, torzabb reliefet kap azáltal, hogy a körkiváncsiságot és alkalommal ily véresen komoly ügyben alkalmazták a konok faggatók. Mi értelme van tulajdonképpen ennek a bamba kérdegetésnek? Hát van-e abból bármi haszon, hogy cédulákra az egyik azt írja: én így hiszem, a másik pedig, hogy: én meg úgy vélem. Ezek a táltoskodások merőben üresek, céltalanok és feleslegesek. Egy hajszállal sem mozdítják elő a javulás ügyét.

Mert ugyebár, ha egy ház kigyulladóban van és tűzveszedelem fenyegeti az uccsot, vagy az egész várost, akkor nem fogunk körkérdesi intéznie a lakossághoz, mi a véleménye? Lesz-e baj ebből? Ugye ilyenkor nem szavaztatunk, hanem elhívjuk a tűzoltóságot. Ha valaki halálos beteg, akkor sem körkérdezzük, hogy meg fogja-e menteni a tudomány vagy jósorsa, hanem orvost hívnak. Ha a másikat viszont súlyos bal eset éri, akkor sem vetünk pasziánsz-kártyát, hogy elvérzik-e, hanem segítségére sietünk. Vagy ha árvízveszélyt kongat a vészharang, akkor sem impresszióinkat elemezzük, hanem kirohanunk a zúgó áradathoz, hogy ellene gátat építsünk. A háború veszedelme mindezen veszedelmek összessége, sőt azoknál is több, kár tehát gondolatával ily tespedő, meddő módon játszani. Ezt a veszedelmet nem lehet a ború- és derülátok szinpompás felvonulásával, szavazási társasjátékokkal elhárítani, csakis megfelelő cselekvéssel.

Ez a cselekvés pedig elsősorban azzal kezdődne, megszüntetnénk a szalmacsépelést, a folytonos beszédet s az üres népszavazási társasjátékokat. Nem várakozni és találgatni kell ma. Hanem az szükséges, hogy felépítsünk egy új világot, amely számúzi a mai élet kimondhatatlan nagy nélkülözéseit és zavarait. Cselekvő ember-szeretet kell ma. Az az emberszeretet, amelyet valaha a vallás gyakorolt, amikor ápolta a betegeket, éhezőnek ételt, szomjazónak italt adott s a nyomorúságtól üzöttnek fedet. Ma már lehetséges egy világrend, amely az irtalom gesztusa nélkül is megelégedettséget és békét tudhatna teremteni mindenütt. A civilizáció haladása és a többtermelés ezt lehetségessé tette a számunkra. Új jólétet kell tehát ismét teremteni. Nemcsak a fegyverkezést kellene nemzetközileg ellenőrizni, hanem a termelést és a piacokat is, mert ezen rendi előfeltételek nélkül egy előjövendő megbékélésről és haladásról még csak álmodni sem lehet.

Az Egyesült Államokon és a többi nagy vi-

Az első országos választás az új alkotmány kihirdetése óta

— Rendben folyt a szavazás — Ujságírók a mezőgazdákkal egy fronton — Aki tévedésből került a választók közé —

Az eredmény csak ma délelőtt kerül nyilvánosságra

Csütörtökön reggel kezdődött meg az ország egész területén a képviselőválasztás, amely — amint az előre látható és várható volt — mindenütt a legsimábban, a legnyugodtabban folyt le. Az új alkotmány kihirdetése és az új rendszer megvalósítása óta Románia népei ezúttal először járultak az urnák elé, hogy gyakorolják alkotmányos jogukat. A szavazóhelyiség és a szavazóurna ugyanaz volt, mint az előző választásokon, azonban a szellem teljesen más volt. Nem hangoszavú kortések és vakbuzgó hatóságok irányították a népakaratot, hanem az minden befolyástól mentesen, a maga ősi eredetiségében és tisztaságában nyilatkozott meg. Tiszta választás volt, talán 1919. óta az első valóban tiszta választás. Nem egy párt került ki győztesen a küzdelemből, hanem maga az ország. Nem egyetlen jólszervezett politikai organizáció szerezte meg erőszakkal, pénzzel, ravaszaggal, terrorral a kormányzathoz szükséges prémiumot, hogy a maga mindenre felhasználható kreaturáit helyezze el a törvényhozás házában, hanem maga a nép választotta ki, hogy kiket akar képviselőinek. A hivatásos demagógok helyett iparosok, kereskedők, munkások, földművesek, szellemi foglalkozásúak, a lakosság minden rétegének kiváltságosai jutottak man-

dátumhoz, hogy a parlamentben szót emeljenek annak a foglalkozási ágnak az érdekében, amelytől megbízást kaptak. Ez volt ebben az 1939. június elseji emlékezetes választásban az új szellem, amely megnyilatkozott Mi, magyar kisebbség, szintén beküldhettük az országgyűlés házába a mi iparosainkat, kereskedőinket, földműveseinket, munkásainkat és szabadfoglalkozású embereinket és ezúttal először nem kellett aggodnunk azért, vajjon a szavazatok töredékéből a bonyolult számítási rendszer juttat-e egy-egy ajándékképviselőseget, mert a magyarság jelöltjei mint a Front teljesjogú jelöltjei szerepeltek. Azok a képviselők, akiket ezen a választáson megválasztottunk, mint a romániai magyar nép szabad akaratából a törvényhozásba küldött delegátusok képviselnek bennünket. Hiszük, hogy az újjáépítés művéből kivesszük a részüket és hiszük, hogy valóban képviselői lesznek népüknek és az országnak. Húsz év után az első választás, amelyen nem aláznak meg bennünket, amelyen nem csalódtunk és amelyen egyenrangiak voltunk. Bízunk benne, hogy egy elkövetkező új és jobb korszak kezdetét jelenti a június elsején lefolyt tiszta választás.

A választás lefolyásáról a következő részletes tudósításunk számol be:

Nagy érdeklődés a szavazás iránt

Az új alkotmány kihirdetése óta az ország népe tegnap választott először képviselőket az új rendszer szerint. Timisoarán az összes szavazókerületnél reggel nyolc órakor kezdődött a szavazás és az emberek már a délelőtti órákban tömegesen jelentkeztek a szavazóhelyiségeknél, hogy alkotmányos jogukkal éljenek. Az utcák külső képén nem látszott meg a nagy esemény, csak a szavazóhelyiségek előtt várakozók nagy csoportja jelezte, hogy

megkezdődtek a választások.

A szavazók rendben és fegyelmzetten várták, amíg rájuk került a sor és leadhatták szavazatukat.

A szavazás a délelőtti órákban általában lassan folyt, mert a szavazók újonnan készített listái alapján kissé nehézkesebben ment a jelentkezett polgárok személyazonosságának ellenőrzése. Ezenkívül sok szavazó nem tudta, melyik szavazóhelyiségben jelentkeznek és így megtörtént,

hogy sokan hosszas várakozás után csak a szavazóhelyiségben, az elnöktől tudták meg, hogy hol kell szavazniok.

Igy volt az újságírókkal is, akik csak tegnap értesültek, hogy a mezőgazdaság és munka csoportjába lettek felvéve és így ennél a csoportnál szavaztak. Több szavazókerületnél előfordult, hogy

olyanok is jelentkeztek szavazásra, akik irástudatlanok.

A szavazók összerészásakor előfordult, hogy ezeket is felvették a listába, de tegnap mégsem szavazhattak, mert a szavazójog gyakorlásának egyik feltétele az, hogy csak irástudók választhatnak.

FELVONULNAK A KÖZELI FALVAK VÁLASZTÓI.

A Timisoarán felállított szavazóhelyiségekben nemcsak a timisoarai, hanem a közeli falvak választói is szavaztak.

lághatalmakon is mulik, hogy egy boldogabb állapot bekövetkezhessék. Ó rajtuk áll elsősorban, hogy a kisebb országok is megfelelően juthassanak nyersanyagokhoz, hogy megteremthessék piacukat, amelyek számukra az életet, a létet jelentik. Az emberi civilizáció irtózatossá vágyon, ha mindenki élvezhetné kamatait, rendbe jöhetne csakhamar minden. Azonban csakis tettek-

kel, nem csodaváró optimizmussal. Mert hiába látják a véleménykutató intézetek rózsás színben a jövőt, a háború rémséges fenyegetése mindaddig nem kapcsolható ki a világból, amíg nem jön létre egy olyan világrend, amely a legkisebb ország részére is biztosítja a munka lehetőségét és a gondtalan megélhetést.

(Flaneur.)

Igy a iosefina Vacarescu-uccai elemi iskolában felállított szavazókörizetnél, amelynek Nas-turas Leon vezető járásbíró volt az elnöke, Berecsa Mare, Becichereul Mic, Besenova Nou és Cemeghaza 1450 szavazója jelentkezett. A fal-vak férfiai vidáman vonultak a szavazóhelyiség elé, ahol

Jókedvűen és rendben várták, hogy leadhassák szavazatukat. Ennél a körzet-nél az első szavazó Albu Nicolae községi bíró volt. A szavazók hetes csoportban vonultak a szavazóhelyiségbe.

Az erzsébetvárosi siketnéma intézetben fel-állított szavazókörizet elnöke Atanasiu Nicolae táblabíró volt. Ezen körzethez ezeröttszáz szavazó tartozik és az első szavazó reggel nyolc órakor Corcea Libertin dr. volt. Itt is várakoztak már a déli órákban, hogy az urna elé járulhassanak.

A Doja-uccai inasoththonban felállított szavazóhelyiség Motoc Ioan táblabíró elnökléte

A nők jobban tudják, mi a teendőjük

A piarista liceum épülete előtt a déli órák-ban feltűnően nagy volt az érdeklődés és a vá-lasztók hosszú sorban várakoztak. Köztük szá-mos nő is, akik öntudatosan gyakorolták vá-lasztójogukat.

A női választók általában jobban tudták, hol kell szavazniok és csak ritkán fordult elő, hogy nem annál a szavazókörizetnél je-lentkeztek, amelyhez tartoztak.

A szavazókörizet elnöke Goruneanu Tullius tá-blabíró volt és a szavazókörizet listáján 1450 sza-vazót tartottak nyilván.

A kereskedelmi iskola épületében működő szavazókörizetnél, amelynek Jonescu D. Agricola táblabíró volt az elnöke,

a szavazás gyorsan folyt, mert 1200 nyilvántartott szavazóból délelőtt tíz óráig háromszáz már leszavazott.

A zsidó liceum épületében felállított szava-zóhelyiségben Moldovan Sabin táblabíró elnök-le alatt folyt a szavazás. Az 1500 választó kö-zül Jadaneanu Ioan volt az első szavazó.

A Diaconovici Loga liceumban működő sza-vazókörizet elnöke Dimitriu Vasile táblabíró volt. Ennél a körzetnél 1560 választó szerepelt a lis-tán és az első szavazó Brandescu Vichentie volt.

A Carmen Sylva leányliceum épületében Stanimir Paul dr. vezető járásbíró elnökléte alatt folyt a szavazás. 1236 szavazó közül dél-előtt tíz óráig közel kétszáz leszavazott.

A Banatia épületében működő szavazókö-rzet elnöke Rusalim bíró volt.

Az első szavazatot pontosan nyolc órakor Tieran Emil dr. főpolgármester adta le.

Itt szavaztak az értelmiségi osztályhoz tartozó választók.

MÉRT SZAVAZTAK AZ UJSÁGÍRÓK A MUNKÁSOK ÉS GAZDÁK CSOPORTJÁBAN?

Nagy derűtséget kellett, amikor az ujságírók az értelmiségi csoport szavazóival együtt akartak

Délután 5 óráig a szavazók nagyrésze jelentkezett

A Moise Nicoară-uccai elemi iskolában mű-ködő szavazókörizet elnöke Isacu Aurel dr. tá-blabíró volt. Ennél a körzetnél négy község 1436 szavazója volt nyilvántartva.

A késo délutáni órákban már több, mint ezer szavazó adta le szavazatát.

A T. Maioreanu-uccában lévő elemi iskolá-ban Farchescu Iosif dr. táblabíró vezette a sza-vazást. A nyilvántartott 1603 szavazó közül teg-nap este öt óráig közel ezernegyszáz már le-szavazott.

A Barnutiu-uccai elemi iskola épületében lévő szavazókörizet Stefanescu Damian táblabíró elnökléte alatt működött. Ez a körzet az első között volt, amely lezárta a szavazást, mert az 1704 szavazó közül több, mint ezerhat-száz leszavazott délután öt óráig.

Akkor már csak szórányosan jelentkeztek az ide tartozó községek szavazói, akik elfoglaltsá-guk miatt csak este jelentkezhetek szavazásra.

A PREFEKUTUS A SZAVAZÓKÖRZETEKBE

A délutáni órákban az összes szavazókö-rzetben gyorsabban folyt a szavazás, mert a dél-előtt és az ebédzünet folyamán az emberek tá-jékozódtak, hogy hol kell szavazniok, ezenkívül a szavazók igazolása is gyorsabban ment. Este-fel az egyes körzetekben már nem kellett vá-rokzniok a szavazóknak, hanem mindjárt bejutot-tak a szavazóhelyiségbe és leszavazhattak.

Délután megjelent a szavazókörizeteknél Po-povici Virgil ezredes-prefektus,

aki aziránt érdeklődött, hogyan folyik a szava-zás. Mindenütt kielégítő választ kapott, mert a legnagyobb rendben szavaztak az emberek. Tiera-n Emil dr. főpolgármester is végigjárta a sza-vazókörizeteket és szintén a szavazás menete iránt érdeklődött.

alatt működött. Ehhez a körzethez 1189 szava-zó tartozott, de

délig alig néhány száz szavazott. A Lahovary-téren lévő elemi iskolában Ian-culescu Dimitrie táblabíró elnöklétevel működött a szavazóbizottság. Ide tartozott öt község vá-lasztója, akik már

a kora reggeli órákban felvonultak, hogy minél gyorsabban leadhassák szavazatu-kat. 1510 szavazó szerepel ezen körzet listáiban és a hetes csoportok gyorsan és fegyelméletten szavaztak. Az első szavazatot Andras János szak-láhházi gazda adta le.

A Corbului-uccai leányiskolában felállított szavazóhelyiségben Stroian N. táblabíró elnök-ölt és az ott lévő listákban több mint 1300 sza-vazó szerepel. Ennél a szavazókörizetnél külö-nösen a reggeli órákban

sok olyan szavazó jelentkezett, akik nem tudták, hol kell szavazniok.

eleget tenni alkotmányos köteleességüknek és kide-rült, hogy őket, a mezőgazdák és munkások csoport-jába osztották be. Nem volt hiány rossz vicekben sem, amikor rosszájúan rájuk olvasták, hogy ime most kiderült, hogy az újságírás nem is értelmi foglalkozás. Az új rendnek kellett jönnie, hogy ez nyilvánvaló legyen. Az egyik újságíró azonban ha-mar készen volt a válasszal.

— Természetes, — mondotta, — hogy az ú-j-ságírók a munkások és mezőgazdák rendjébe tar-toznak, mert ők valóban munkások, másrészt pedig felszántják azt a szellemi ugart, melyet a viccelődő választók hordanak agyukban...

A nevetők az újságíró pártján voltak...

IRÁSTUDATLAN NEM SZAVAZHAT

A siketnéma intézet épületében lévő szavazó-helyiségbe az egyik hetes csoporttal bejutott egy alacsony termetű, harcias bajuszú idősebb férfi is. Kezében szorongatva a személyazonossági igazolvány-t, amelyet átnyújtott Atanasiu Nicolae tábla-bírónak, a szavazókörizet elnökének. A listában ha-maroson megtalálták a nevet, amit a kistermetű ember elégtellenül vett tudomásul. Amikor azonban a névaláírásra került a sor, egy kis baj történt. Az alkotmányos alany zavartan vállotta be, hogy nem tud írni.

Atanasiu táblabíró megkérdezte: — Még a nevé sem tudja leírni? — Nem, — hangzott a válasz.

— Hát akkor miért jelentkezett a választók ösz-szeírásánál? — kérdezte az elnök.

— Azelőtt sem tudtam írni, mégis választottam — mondta a kis emberke és zavartan forgatta a sapkáját.

Atanasiu elnök elővette a választási törvényt megmagyarázta, hogy azok nem választhatnak, akik nem tudnak írni-olvasni.

Igy a szavazó nem szavazott, hanem dolgavége-zetlenül hagyta el a szavazóhelyiséget.

EJFELIG TARTÓ SZAVAZÁS

Az egyes körzeteknél, ahol gyorsabban ment a szavazás, már nyolc és kilenc óra között lezár-ták a szavazást, de voltak olyan választási kör-zetek, ahol éjfélig is eltartott a választás. Csak azután kezdték meg a szavazatok összeszám-lását, amely a reggeli órákig tartott. A timisoara-i körzetek elnöke a szavazatok összeszámálá-sa után az eredményt közvetlenül közlik az itélő-táblánál működő választási irodával. A timisi ki-rályi helytartóság területén működő

megyei körzetek vezetői az illetékes törvény-szék főelnöke elé terjesztik a szavazás ered-ményét. A törvényszéki főelnökök a körze-tek eredményeit összesítik és azután a timi-soarai itélőtáblához terjesztik be azokat.

A választások eredménye csak a mai napon válik ismertté és arról az itélőtábla úgy a belügymi-niszteriumot, mint az igazságügyi miniszteriu-mot értesíti. Ezenkívül, amennyiben sor kerülhet rá, hivatalosan is igazolja azon jelöltek mandá-tumát, akiket képviselőkné megválasztottak.

A PARASZTMENEYCSKÉK ÉS A SZEP KÉPVISELŐJELÖLTEK

A gyárvárosi szavazókörizetekben a külön-böző községek szavazói között sok nő is volt. A parasztmeneycskék és idősebb asszonyok elfogó-dottan léptek be a szavazóhelyiségbe és a körze-tek elnökeinek bizony körülményesen meg kel-lett magyarázniok, hogyan kell szavazniok. Az asszonyok figyelmesen hallgatták a felvilágosít-tást és azután sietve eltűntek a szavazófülkék-ben, hogy kiválogassák azokat a jelölteket, akik-re szavaznak.

Az egyik szavazókörizetben, ahol Farchescu Iosif dr. táblabíró vezette a szavazást, akadt azonban több menyecske, akik

aziránt érdeklődtek, hogy kire szavazzanak? Az egyik kackiás fiatalasszony mosolyogva ké-dezte, mondják meg neki, ki a legszebb jelöl mert arra akarja leadni szavazatát. Farchescu dr. természetesen nem dőnthette el, ki a legszebb jelölt, de arra figyelmeztette, hogy legfeljeb nyolc szavazólapot tegyen a borítékba, mert ki-lőnben érvénytelen a szavazat.

ORSZÁGOSAN RENDBEN FOLYT A VÁLASZTÁS

A szavazás a legnagyobb rendben folyik. Hivatalos kimutatás szerint

a választói névjegyzékbe felvettek száma az egész országban 2.925.123.

Bucurestiben a mezőgazdasági és kétkézi munk foglalkozási csoportjába beírt szavazatok szám: 36.796. Déli 1 órakor valamennyi szavazókerü letben a szavazást vezető bíró egyórás ebédszü-netet rendelt el. Az ország minden részéből ér-kezett jelentések szerint mindenütt a legteljesebi rend uralkodik. A falvakban sok helyen már dé lig leszavaztak a választók.

A kormány tagjai származási székelyükön szavaztak le.

Igy Calinescu miniszterelnök Pitestiben, Gafencu külügyminiszter Bucurestiben, Ghelmegeanu Mihail közmunkaügyi és közlekedésügyi minisz-ter Cämpulungban, Iamandi Iosif igazságügyi miniszter lasiban, ugyancsak lasiban adta le a sza-vazatát Petre Andrei nemzetnevelésügyi minisz-ter is. Ralea Mihail munkügyi miniszter Husi-ban, Clujon szavazott Dragomir Silviu kisebbsé-gi miniszter, Pop Traian államvagyon leltározás miniszter, Serban Mihai, Jinga Victor és Zigro Nicolae. Titeanu Eugen Caracalban, Corneteanu Mihail Constantaban és Baran Coriolan Timisoa-rán tett eleget állampolgári kötelezettségének.

BIZTOSÍTOTTÁK A VÁLASZTÁSI SZABADSÁGOT

A választások eredményéi eredményéből az alábbi érdekes és igen figyelemre méltó követke-zetéseket kell levonnunk. Mindenek előtt meg kell említenünk a választók nagy számát. Bár csupán az írástudók és 30 évnél idősebb személyek sza-vazhattak, számuk jóval meghaladta a multbeli szavazók számát. Erdélyben ez alkalmmal mint-egy

millió ember állt az urnák előtt.

Hogy mi a magyarázata ennek? — Több politikai lelkülsmeretesség és az a komolyság, amely a vá-lasztói névjegyzékek összeállítása idején volt tap-szalható a szavazók körében. Az elmúlt idők politikusaik az volt az érdekük, hogy csupán az ő embereik szavazhassanak, míg a többiek neve vagy egyszerűen eltűnt a választók névjegyzékéből, vagy lefeleltlenül tették számukra a szavazást. Ez-uttal azonban egy érdek létezett csupán, hogy min-denki leadja szavazatát és ezáltal bebizonyosodjék az ország akarata.

Minden egyes társadalmi réteg résztvett a szavazásban

a listákból senki nem maradt ki. Junius elseje azonban nem csupán a lezajlott választások szem-pontjából volt nevezetes nap, hanem azért is, mert ez alkalmmal ismét bebizonyosodott, hogy a Kár-pátekön inneni országrész lakossága teljesen bele-illeszkedett az új rendszerbe. A mult és a jelen kö-zött lényeges különbség tapasztalható. A választá-sok iránti nemtoródómség ezúttal eltűnt. Cluj me-gyében összesen 209.217 személy szavazott. Ez a legnagyobb szám, nemcsak Erdélyben hanem az egész országban is. Az új államélet visszaadta az emberek politikai bizalmát is, ezt bizonyítja a szavazók nagy tömege, korra és társadalmi állásra való tekintet nélkül. Az új alkotmány megszavazá-sának napján kívül, junius első két napja is nagy jelentőséggel bír a jelenlegi politikai életben.

Mint ismeretes Calinescu Armand miniszterel-nök szigorú utasítást küldött a közigazgatási, rendőri és csendőri hatóságoknak, hogy a válasz-tások szabadságát a legnagyobb mértékben meg-őrizzék. A kormány megadta a lehetőséget a polgár-ságnak, hogy azokat a jelölteket küldje a képviselő-házba, akiket legméltóbbnak tart. A választók meg-győződhetek ennek következtében, hogy a mostani választásokat nem lehet meghamisítani s ez-ért nagy számban vétették fel magukat a névjegyzé-kekbe.

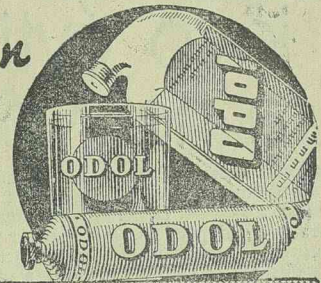
Az újságok részletes számadatokkal bizonyítot-ták, hogy az elmúlt választások folyamán egyre több választó maradt távol a szavazástól. Az új korporációs elven felépülő parlament teljes mérték-ben biztositja az egyes foglalkozási ágak arányos képviseletét az országtanácsban. Az ország min-den polgára szívóbb kívánja, hogy az ezen az alapon összeülő képviselőház együttműködhessek a kor-mánnyal az állam előbbvitelére és újjáépítésére. Ez nemcsak állampolgári kötelesség, de a polgárok mint munkatényezők érdekében is történik. Ime a tömeges jelentkezések oka a választói névjegy-zékbe.

Unnepségekkel búcsúztatják a Spanyolországból visszatérő olaszokat

Spanyolországból az utóbbi napokban 17.000 önkéntes utazott haza Olaszországra. Az olasz katonáknak Cadizban volt a gyülekező helyük, ott szálltak hajóra meleg és fényes katonai ünnepek között. A búcsúztató ünnepeken Quipeo de Lanno spanyol tábornok mondott nagy beszédet a távozó olasz katonákhoz és méltatta azokat az érdemeket, amelyeket a nemzeti Spanyolország megalapozásában szereztek. Az olasz csapatokat nyolc gőzös hozza Nápoly felé. Velük együtt utazik Olaszország felé 300 spanyol katonája is, akiket az olasz kormány hívott meg néhány heti olaszországi tartózkodásra.

Meglepően hatásos

az ODOL, főként a kellemetlen szájszag és a rossz szájigéltetésére. Az ODOL tisztító hatása utólagos. A száj védelmét, a lehető kellemes illatát tökéletesen biztosítja az ODOL rendszeres használata. Használja a mindennapi szájpoláshoz ODOL szájvizet — az egészség védelmezője.

ODOL

Molotov nem jelentette be az angol-országi szerződés végleges megkötését

A balti államok garantálásának kérdése még mindig függőben van. Erősnek tartja a nyugati sajtó az orosz külügyminiszter hangját

Arita japán külügyminiszter ellenzi a háromhatalmi katonai szerződést

A szovjet nemzeti tanács szerdai ülésén Molotov beszámolt a külpolitikai helyzetről és bejelentette, hogy az angol-francia-szovjet tanácskozások még nem fejeződtek be. A legutóbbi angol-francia javaslatok nem elégték ki a szovjet kormányt, bár egy lépést jelentenek előre az ezt megelőző javaslatokhoz képest, mert elfogadják az egyenlőség és kölcsönösség elvét.

Vannak a javaslatban bizonyos megkötések, amelyek lecsökkentik a megegyezés gyakorlati értékét. Az angol, francia javaslat nyitva hagyja azt a kérdést, hogy vajon a Szovjetunió számíthat-e az angol-francia segítségre abban az esetben, ha Szovjetország északnyugati határán levő kis államokat támadás éri és Oroszországnak segítséget kellene nyújtani ezen országoknak. Molotov megemlítette Sztalin szavát, hogy a Szovjet békét akar, de ellenáll a támadásoknak, viszont arra nem hajlandó, hogy más számára kárpárja ki a forró gesztenyét. Szovjet-országnak nem kíván különbséget tenni szomszédai között és kölcsönösségi alapon segítséget kíván nyújtani mindenkinek, aki ezt a szerződést aláírja.

Angliával a tárgyalások tovább folynak és a demokráta államok meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a szovjet-politika célja fellépni a támadók ellen. A Szovjet egyttműködési feltételeit a nyugati nagyhatalmakkal a következőkben összegezzük:

1. Szövetségi szerződés Anglia-Franciaország és a Szovjet között.
2. Pontosan körülírt garancia valamennyi a Szovjettel szomszédos állam számára, kivétel nélkül.
3. Egyezmény létesítése a három nagyhatalom között, amelyben pontosan megállapítják a kölcsönös segélynyújtás módját bármilyen támadás esetén.

KÜLSŐMONGOLIA MEGTÁMADÁSA HÁBORÚT JELENT!

A támadót fel kell tartóztatni, bármelyik irányban kísérletezne — folytatta Molotov. — Az olasz-német egyezmény a demokráta hatalmak ellen irányul. Ami a Németországgal folyó kereskedelmi tárgyalások megakadást illeti, Molotov kijelentette, hogy az bármikor megkezdhető, megvan a lehetősége, hogy Németországgal a kereskedelmi viszony megjavuljon, a támadóval szemben azonban helyünk az első vonalban van. A külügyi népbiztos hangoztatta, hogy Lengyelországgal a helyzet megjavult. Az Aaland szigetekre vonatkozólag bejelentette, hogy Oroszország itt érdekelve van, mert a szigetek megerősítése ellenséges célokat szolgálhat a Szovjettel szemben. Japánra vonatkozólag bejelentette, hogy azok a fenyegetések, amelyek Japán részről külső Mongóliára irányulnak, senkit sem ijesztenek meg. Minden türelemnek ez-

szer vége szakad. Ha a japánok nem hagynak fel a provokációkkal és megtámadnak Külső-mongóliát, az ugyanolyan védelemben részesül, mintha a Szovjetunió területe lenne. Kínával kapcsolatban Molotov ismét emlékeztetett Sztalin szavaira, hogy a Szovjetunió köteleességszerűen segíti mindazokat a népeket, amelyek függetlenségükért küzdenek. Törökországra vonatkozólag kijelentette Molotov, hogy

Törökország és a Szovjet között a kölcsönös barátságon alapuló viszony áll fenn. Molotov kifejezetten hangoztatta, hogy a Szovjetunió feltétlenül ragaszkodik ahhoz, miszerint nem provokált támadás esetén

valamennyi balti állam is védelemben részesüljön Anglia és Franciaország részéről. A Szovjet nemzeti tanácsa ezután egyhangulag tudomásul vette a külügyi népbiztos bejelentését és helyesli Molotov külpolitikáját.

NEM ELÉGÍTETTE KI AZ ANGOL VÁRAKOZÁST A MOSZKVAI BESZÉD

A ma reggeli angol lapok szerint Molotov beszéde az angol főváros politikai körében nagy feltűnést keltett, mert arra számítottak a legtöbb helyen, hogy a külügyi népbiztos az angol-országi tárgyalások kedvező befejezéséről fog jelentést tenni a legfőbb nemzeti tanácsnak. A moszkvai angol nagykövetség távirati utasítást kapott a kormánytól, hogy sürgősen tegyen jelentést a beszéd körülményeiről. Chamberlain miniszterelnök és Halifax lord külügyminiszter ma részletesen áttanulmányozták a külügyi népbiztos beszédét, azután döntenek a további te-

Amerika elítéli Molotov taktikáját

Az amerikai sajtó állásfoglalása Molotov beszédével kapcsolatban meglehetősen zavaros. A New York Times csodálkozásának ad kifejezést a Szovjet magatartása felett és véleménye szerint ezzel csak bátorítja a német és olasz vállalkozási kedvet.

ELLENTET A JAPAN KÜLÜGYMINISZTER ÉS NAGYKÖVETEI KÖZÖTT

A Havas-ügynökség jelenti: Jól értesült tokiói politikai körökből nyert információ szerint a japán kormány még ezen a héten megvitatta az antikomintern-egyezmény megerősítésére vonatkozó, Berlinből érkezett ellenjavaslatokat. A május 20-án tartott japán minisztertanács a következő pontokban foglalta össze megjegyzéseit:

1. Politikai egyezmény aláírása.
2. Gazdasági záradék csatolása.
3. Annak a lehetőségnek meghagyása, hogy későbbi időpontban katonai egyezmény jöjjön létre. Ebből a felől az államok vezérkarai megbeszéléseket folytatnak.

dőkről. Az angol külügyminiszter ma hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Bonnet francia külügyminiszterrel.

SZÜKSÉG ESETÉN HALIFAX LORD MOSZKVABA MEGY

Az angol-francia-országi megegyezés még mindig késik. Molotov külügyi népbiztos szerdai beszéde kissé meglepetésszerűen érte Páris és Londont. Halifax lord angol külügyminiszter London környékén lévő nyaralójában kapta meg és tanulmányozta át a külügyi népbiztos beszédének pontos fordítását. Utána hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Chamberlain miniszterelnökkel. Politikai körökben úgy tudják, hogy a londoni angol külügyi hivatal a beszéd több pontjára vonatkozólag diplomáciai úton kért felvilágosítást Moszkvától. Rövidesen össze fog ülni az angol parlament külügyi bizottsága, hogy megvizsgálja a helyzetet, mielőtt Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfői ülésén válaszolna az e kérdésben hozzáintézett interpellációkra. Hír szerint

a jobboldali angol sajtó kissé elégedetlen hangokat hallat az eseményekről, habár nem mond le a reményről, hogy az egyezmény végre mégis csak létrejön, de sok alkudozástól tart és úgy sejtí, hogy ezek során a felek nem lesznek egyenlő helyzetben. Megemlítik, hogy a szovjetkormány előtt több választási lehetőség áll: közelkedhetik a Róma-berlini tengelyhez, visszaléphet mindenfajta megegyezéstől és izolálhatja magát az európai eseményektől, ami a teljes sebezhetőséget jelenti, folytathat akár pánszláv politikát és végül, ha akar, lecsatlakozik a nyugati demokráciákhoz. Nehéz a helyzete azonban Angliának, amely immár lekötötte magát a kisállamok mellé.

A News Chronicle úgy véli, hogy abban az esetben, ha Molotov külügyi népbiztos másképpen nem lehetne megnyugtató, akkor Halifax lord külügyminiszter kénytelen lenne Moszkvába utazni.

Párisban szintén meglepetéssel fogadták Molotov beszédét

és egyes lapok még is állapítják, hogy a külügyi népbiztos egyes kijelentései nem vitték előbbre a folyamatban levő tárgyalások ügyét. A politikai körök végső megállapítása az, hogy még hosszú alkudozások fogják megelőzni a szerződés megkötését, amelyek elővetelében rendíthetetlenül bíznak, habár Molotov hangját erősnek találják.

A japán tervnek Berlinben és Rómában töretént átnyújtása érdekes incidensre adott alkalmat. A berlini és római japán nagykövetek úgy informálták kormányukat, hogy

a tervezet készön érkezett és a német-olasz katonai szerződés aláírásának előkészületei miatt a berlini, illetőleg római kormányoknak nem áll módjában azt átvizsgálni.

Emiatt a tervezet átadását valóban el kellett halasztani, amely híradás szerint a két japán nagykövét rosszaságát váltotta ki. A hírt fenntartással kell fogadni. Ennek ellenére azonban japán körökben kihangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmak fővárosaiban akreditált japán nagykövetek kihangsúlyozott barátai egy háromhatalmi katonai szerződésnek.

Ebben a kérdésben élénk ellentétben állanak Arita japán külügyminiszterrel, annyira, hogy a múlt hónapban komoly formában volt szó arról, hogy a két nagykövétet visszahívják és felmentik megbízatásuktól. Ez a lehetőség még most is napirenden van.

A jövő évtized világvárosa a newyorki kiállításon

Newyorkból írják: Európa legizgalmasabb eseményei eltörpülnek ma a World's Fair mellett. Hiába érkeznek a kábelek, telefonok és vastagbetűs szennációkkal teli európai lapok ma Newyorkba, a világ legnagyobb városának minden nemzetiségű és nyelvű lakója csak a kiállításért izgul, amelynek gigantikus méreteiről, technikai csodáiról és káprázatos látványosságairól alig lehet megközelítően is hú képet adni.

Az ezerkét száz hold területen nyújtózó világkiállítást tulajdonképpen autóval alig lehet megközelíteni. Nemcsak azért, mert ötös-tizes sorokban vonulnak a legkülönbözőbb gyártmányú kocsik a kiállítás felé, hanem, mert a belső területre nem is léphet be autó. A parkolótérrel tehát mindenki kénytelen gyalogolni.

A JÖVŐ VÁROSA

A belépődíj: 70 cent. A bejáratnál a World's Fair jelképe: egy hatalmas gömb és egy kup. Messziről még nem is olyan óriási... Ahogy azonban közeledik az ember, a gömb egyre nő s mire néhány méterre jut az érkező, már csak egy piciny pont lesz a fantasztikus méretű építmény mellett. Ebben a gömbben ugyanis — egy város van. „A jövő világvárosa”.

Ahogy belépünk, egy mozgó szalagra lép az ember, amely körülvisz a reflektorokkal megvilágított városban. A „városban” autók, trolleybusok, magasvasutak roognak és mozgó kis ember figurák járnak, dolgoznak.

Kivülről, közelebről vizsgálva, azt az illuziót kelti az egész, mintha az óriási gömböt — amely egyébként egy tó közepén van — szökőkút forgatná a levegőben. Valójában azonban egy tükörrel bevont óriási oszlop tartja „a jövő évtized városát”, amely kétségkívül a világkiállítás leglenyűgözőbb látványa.

Kilépve az óriási gömbből, felvetődik rögtön a kérdés: hogy járja végig a látogató az ezerkét száz hold területet?... Legtanácsosabb persze gyalogosan, ha mindent meg akar nézni. Ehhez azonban nem egy nap, de egy hónap is kevés. Azán vannak autobusok, amelyek 50 centért viszik végig az utast, de leszállni nem lehet sehol, csak kívülről gyönyörködhetnek a látványosságban. Végül vannak egy és kétszemélyes és kézikocsik, mint Kínában a rikksák — itt egyetlen hallgatóság húzzák.

KÁPRÁZATOS VILÁGÍTÉSEK

A francia vendéglő tetején lépcsőszerűen emelkedő asztalok. Így minden helyről jól látható a vizijáték, amely a világkiállítás egyik leggyönyörűbb látványossága.

Minden este kilenckor kezdődik a vízi- és ezzel egyidejűen a tűzijáték is. A szökőkutak tizemelet magasságba lövelik a vizet a legkülönbözőbb formában és színekben. Közben állandó tűzijáték a tó körül a hollandok tulipántengerének színorgiája, aztán három óriás megvilágított forrás: az egyikből piros, a másikból sárga és a harmadikból kék víz árad és habzik szünet nélkül egy medencébe...

Egy másik helyen újabb vizijáték: itt a víz emeletmagasságba nyuló üveglepcsőkön hőmpölyög alá egy tóba és a vizet láthatatlan reflektorok állandóan más-más színekkel világítják.

A francia, angol, orosz, román, belga és olasz pavillonok mind e-körül a tó és vizijáték körül csoportosulnak. Itt vannak a nagy vendéglők is, amelyek persze a látványosságot is belekalkulálják számláikba... Egy üveg sör és egy szendvics: öt dollár! (Ja kérem, 155 millió dollárba került csupán a kiállítás felépítése, a berendezést nem is számítva! — magyarázzák a borsos árak ellen tiltakozó vendégeknek). Két személy számára egy vacsora: 10—15 dollár! Igaz, ezzel szemben, állva 15—20 centért is kaphatsz szendvicset.

Így minden roskadásig zsúfolva. A gyönyörű olasz pavillon Marconi mellszobrával a főhelyen. Aztán az orosz épület. A tetején egy férfiszoborral, amely kezében óriási aranyosillagot tart. Éjszaka a reflektorok sugárain az az arany oszlag égő vörösen világít.

11.000 IGAGZYÖNGY

A japán pavillon külön exotikum és látványosság. A japánok megsínálják az USA iránti tiszt

teletük jelül a Liberty Bellt, a „szabadság harangját”. 11.632 igazgyöngy és 346 gyémántkö díszíti a japán kézimunka remekét, amely egymillió dollárt reprezentál.

No, most az amerikaiak!... Persze, minden a technika. Ford épített egy pavillont, amely körül szerpentin szalagon futnak az autók emeletmagasságban. Belül bemutatja Ford, hogy készül az autó. Az első sróftól a kész kocsig. Mozgó bábuk vágják az őserdőben a gumifákat, aztán szállítják, feldolgozzák a gumit, s végül a Fordgyárban elkészül — a pneumatic. Legbelül egy park, amelynek közepén jazz-orgona játszik állandóan...

Nem meszse Fordtól a General Motors épülete. Üvegautók, email-autók, alumíniumautók. Aztán megint egy „jövő városa”. Beülts egy fotelbe, kagylót tesznek a földre s egy férfihang magyarázza, milyen lesz a „jövő városa”, amelyet egyidejűen magad előtt is látsz, ahogy a fotel megy tovább a mozgó szerpentinuton.

Az élelmiszerpavillon a világkiállításnak talán legnagyobb épülete. A Beech Nut előtt állandóan ezeröttszáz—kétezer ember sorakozik, megmagya-

rázhatatlan türelemmel, míg végre bejut, magába az épületbe. Belül ugyancsak mozgó bábák mutatják meg a különböző élelmiszerek gyártását, feldolgozását, készítését. Egyik kávét szed, a másik feldolgozza a kávét, a harmadik pörköli, a negyedik már espressót főz... Egy másik pavillonban paradicsomot szednek a mozgó bábák és később az asztalok sorainál mutatják be, mi mindent csinálnak Amerikában paradicsomból.

És persze mindenről — filmek. Csondatlanos szép színes reklámfilmek, amelyek azonban elfeledtetik, hogy reklámot néz az ember.

VIRÁGOSKERTEK NEWYORK EGYKORI SZEMÉTDOMBJÁN

Az amerikai technikusok, építésszek, iparművészek, rajzolók, tervezők és festők fantáziája tombolta ki magát a World's Fair. De mindennekfelett elképzelhetetlen, hogy a káprázatos világkiállítás helyén három évvel ezelőtt még Newyork szemétdombja volt... Megmagyarázhatatlan, hogyan ültettek ide ennyi fát, virágot, növényt. (Afrika és Ázsia legexotikusabb fái épp úgy feltalálhatók, mint a magyar akác, vagy a magyar muskátli). A színek és illatok orgiájában szinte támoanyag a látványosságoktól egyébként is kimerült ember. Néha aztán egy-egy szobor tövében megpihen s mire felnéz a szoborra: megdöbben, hogy milyen kicsi pont ezek mellett a gigantikus méretek mellett. Ja kérem, ez a World's Fair — hangzik visszatérően a válasz, az USA meg akarta mutatni, hogy milyen egy igazi világkiállítás... L. L.

Iskolai városrészt létesítése és modern stadion építése a Banat fővárosában

Tanférfiak megállapítása szerint a város területén a lakosság számarányához viszonyítva kevés az iskola. Ez a körülmény elsősorban az elemi iskolák terén érezteti hatását. A város az utóbbi években éppen ezért több új iskolát létesített, több iskolának pedig tervekbevitte felépítését. Ciurceu Vasile városi főmérnök most felvetette a tervet, hogy a város területén az ezentúl létesítendő mindennemű iskolák részére új területet jelöljenek ki és azon létesítsenek iskolai városrészt. Ez a terület a városi kertészet jelenlegi telepe mellett fekszik és tekintélyes terjedelmű. Ide építenek nemcsak az új iskolákat, hanem odatelepítenék azokat a meglévő iskolákat is, amelyeknek jelenlegi épülete szűk, elavult és nem felel meg sem a közegészségügyi, sem pedig a pedagógiai követelményeknek. Nemcsak

arról van szó, hogy az iskolai termek világosak és jól szellőztethetők legyenek, hanem arról is, hogy a tanulók számára megfelelő játszótér álljon rendelkezésre. A modern iskolaépítészet megköveteli, hogy a tantermekben minden tanuló számára négy köbméternyi levegő jusson, úgy szintén az udvari játszótérrel, valamint a fedett tornatermet is minden növendék számára négy köbméter levegővel kell tervezni. A város vezetősége Ciurceu Vasile főmérnök tervét tanulmány tárgyává teszi és a közeljövőben már dönt felette. Ciurceu Vasile főmérnök ezzel kapcsolatosan azt is tervezi, hogy a város a Belváros és a Mehala közötti réten modern stadiont építsen, amely nemcsak az összes iskoláknak, hanem valamennyi sportegyesületnek is rendelkezésére álljon.

Az élettel vívott nehéz harc után kiteljesedett művészként mutatkozik be Lausch Gyula festő

Lausch Gyula a pikturában annyiban ismeretlen ember, hogy most, negyvenhárom éves korában áll először a nagyközönség elé képeivel a városi kultúrpalotában. De azért ne gondoljuk, hogy talán műkedvelővel állunk szemben. Igazi művészi elhivatottság, mélységes festői tehetség jegyében készültek ezek a művek. Lausch Gyula tanára biztatására már tizenegy éves korában elhatározta, hogy a festői pályára lép. A szegény munkáscsaládból származó fiút azonban az élet gondoljai szorongatták, így lett műszaki rajzoló, majd megtanulta a lakatos- és esztergályos mesterséget is. Azután jött a háború, utána pedig némileg kedvezőbb kilátások. A fiatal művész Varga Albert festő iskolájában munkálkodott, majd rajzvezetője lett az intézetnek. Azonban csakhamar az eszet mellől elszóllították a megélhetés toronyosodó gondoljai, így történt, hogy csak a férfikorban ismerhetjük meg egész szélességében Lausch teremő munkásságát.

A kiállításon körülbelül száz kép látható. A művek felfogásbelileg nem egységesek, mert eme érdekes alkotóművészet különböző állomásait jelzik. A képek legnagyobb része komor és pesszimista hangulatú, a nyomorúság, a gond és a reménytelenség harmas jegyében fogant. A művész Salgótarjánban, Resitan a bányász népközött növekedett, ismeri a legkeservebb munkásors minden gondját és baját, ezért hatnak műve oly mélységes élelményszerűséggel, mint a belga Meunier szobrai. Ott van mindjárt ifjúkori

műve: A kokszzedők. Mennyi puritánság, zord élethűség az előadásban. Drámai erő és koncentrátság van az 1. számú tanulmányban. A férfi fej viszont elmélyedő árnyalataival kap meg. Egy emberi sors teljes kivetettsége szól hozzánk A verklis emberből. Vagy nézzük A szövőnőt. Nem a hauptmanni időket szólatatja-e meg, a takácsokat? De itt vannak előtűnik már az újabb művek, amelyek a modern konstruktívizmussal teljes fegyverzetét bírják. A gáz, az erős 43. számú kompozíció s a nagyszerű hadirokkantak, a háború minden tragikumát összesűrítve ebbe a fekete-fehér szímfőnyőbe. A bányászokban megkap bennünket a mozgás lendülete, végtelenül eredeti a nő bukásba húzó ucca s a fekete glória, melyből a bányászors minden kivetettsége tárul elénk.

Végül a legújabb alkotások, amelyekben már oszlik a borongás, a pesszimizmus köde. Látunk egy igen szép aktot, a rózsás, egészséges formák színörömevel, lágy világos, költői hangulatú tájképeket és számos lelki portrét, derűsebb szemléleteket, amelyek már az életigenlés, a szépség, a felszabadult pikturális öröm boldogságába vezetnek. Kívánjuk, hogy a nagyon tehetséges Lausch Gyula eljusson ebbe a gondatlan országba. És ebben a nagyközönség lehet a legjobban segítségére, hogy eljusson oda, ha megbesül és felkarolja ezt a tiszta és nemes szándékú művészt, aki a legnagyobb sorspróbák közepette is hú maradt ideáljához, az eszethez. (Flaneur.)

A FIDELITAS r. k. leányklub rendezésében

június
4

Kartonruhás junialis

június
4

a Timisoara II, Strada Bontila 7. szám alatti r. k. ifjúsági egylet kerhelviségében

Iorga királyi tanácsos nyilatkozott Párisban a román belpolitikáról

A Temps leközi azt a beszélgetést, amelyet munkatársa Iorga professzorral folytatott és amelynek során azt a kérdést intézte Iorgához, hogy a most folyó választások hivatalos jelleget intézkedések lesznek-e. Iorga így válaszolt:

— Semmi esetre sem! Mi nem vagyunk totális állam és hogy a régi politikai pártokat megintettük, az csak azért történt, hogy új emberek kerüljenek az ügyek élére. A volt pártok miniféle kísérletet nem tehetnek arra, hogy a kormányzás lehetőségét megszerezzék. Megint a demagógikus és korrupciós rendszer és megszűnt a választási fogás is, hogy az egyes pártok tulcitalják egymást az ígéretekben. Az alkotmány alapján az iparosok és munkások megfelelő képviselőiben részesülnek és eltűnnek a politikai paraziták.

Paderewski

em hangversenyezhet többé

A lengyel köztársaság egykori elnöke súlyos betegen tér vissza Európába.

Newyorkból jelentik: Az egész művelt világot egriasztotta a hír, amely Paderewski Ignácnak, világhírű lengyel zongoraművésznek betegségéről terjedt el. A szűkszavú táviratok szerint Paderewski Newyorkban szívrohamot kapott és emiatt kellett mondania egyik koncertjét. Arról azonban nem számoltak be a táviratok, hogy Paderewski, a 78 éves világhírű művész olyan súlyos beteg, hogy

valószínűleg már nem is léphet többé a nyíl vánosságáig el.

Néhány nappal ezelőtt kellett volna Paderewski koncertet adnia Newyorkban. Ez lett volna világhírű művész utolsó koncertje ebben a színházban. A Madison Square Gardenbe hirdetett koncertre hihetetlen tömegű nézőközönség, tízezer ember váltotta meg jegyét. Ilyen óriási nézőközönség még nem érdeklődött zenei eseményt az Egyesült Államokban. A zene rajongói közt megdöbbenést keltett a hír, hogy Paderewski énytelen lemondani koncertjét. A hangverseny rendezője felajánlotta a közönségnek a jegyárak visszafizetését, a közönség legnagyobb része azonban nem fogadta el a pénzt, hanem önként felajánlta ezt Paderewskinek. Május 27-re virradó éjjelén egész Newyork Paderewskiért aggódott. Paderewski orvosa, dr. Thomas Durham attól félt, hogy a nagy művész szívgyengesége súlyos szívrohammá súlyosbodik, Paderewski azonban a kritikus íszakát jól töltötte és a szívroham elmaradt. Ezért Paderewskit nem szállították szanatóriumba, mint azt előző napon tervezték, hanem továbbra is az egyik nagy newyorki szállodában lévő lakásán ápolják.

Amennyiben Paderewski egészségi állapota megengedi, a világhírű lengyel zongoraművész, ma egy holnap indul el Amerikából Európába. Paderewski Svájcba készül és svájci birtokán igyekszik gyógyulást keresni. Paderewski Ignácot

ötvenegy évi szakadatlan munka után döntötte ágyba súlyos megbetegedése.

Jelenleg hetvennyolc éves művész ötvenegy év óta zenének él és számtalan hangversenyen lépett fel. Tanulmányai és nevelő munkája mellett azonban nem feledkezett meg hazája iránti kötelezettségéről. Paderewski lelkes lengyel hazafi és művészeivel szerzett hírnevét is hazája szolgálatába állította. A háború alatt nagy lelkesedéssel és erőtől menten szervezte meg az önkéntes lengyel légiót és miután Lengyelország visszanyerte függetlenségét, egy ideig a lengyel köztársaság elnöki tisztét is betöltötte.

Elnöki megbízatása lejártá után ismét művészetének élt. Az egész világot bejárta és a zene rajongóinak ünnepi élményt jelentett Paderewski egyes hangversenyei. Még az utóbbi időben súlyos betegségével küzdve is igen sok hangversenyt rendezett és csodálatos önruralommal győzte le fizikai gyengeségét.

A május utolsó napjaira tervezett newyorki hangversenyét akkor is meg akarta tartani, amikor orvosa figyelmeztette, hogy

előrelépett játszani, ha a dobogóra lép.

Csak orvosa igen erőlyes fellépésére állt el Paderewski a hangverseny megtartásától. Orvosa véleménye szerint a hetvennyolc éves művész, a zongora virtuóza többé nem is léphet a nyilvánosság elé gyenge szív miatt. Svájci magánában kell majd gyógyulást keresnie a világhírű művésznek, a lángoló lelkű lengyel hazafinak, Paderewski Ignácnak.

1939. első négy hónapjában 770 milliárd frankot költöttek már fegyverkezésre

Párisból jelentik: Már évek óta olyan fegyverkezési láz tartja hatalmában a világot, amelyre a történelemben még nem volt példa. Minden állam fegyverkezik és milliárdokat öl bele harcigépekbe és fegyverekbe.

A Népszövetség legutóbbi katonai évkönyve a világ fegyverkezéséről rendkívül érdekes adatokat tartalmaz. Így például 1931. és 1936. között az Egyesült Államok közadósságát körülbelül

400 millió frankkal emelte,

kizárólag abból a célból, hogy hadfelszerelési programjának eleget tudjon tenni. Nagybritánia ezen idő alatt 1700 milliárd leit fordított a hadsereg felszerelésének frissítésére, míg az államadósságát 130 milliárd frankkal növelte. Érdekesebb, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország a most folyó fegyverkezési versenyt megelőző öt esztendő alatt hétezer milliárd leivel többet költött a hadseregére, mint amennyi kincstárainak bevétele volt. Ezek a csillagászati számok azonban messze mögötte maradnak azoknak az összegeknek, amelyeket a nagyhatalmak és a kisebb országok is ez utóbbi esztendőkből és napjainkban hadseregeik tökéletesítésére fordítanak. A Népszövetség katonai évkönyvének kimutatása szerint 1937. és 1931. között, tehát jóval a nemzetközi gazdasági válság kitörése előtt, 60 államban a szárazföldi, tengeri és légi haderő fenntartására összesen

20 milliárd 600 millió aranydollárt költöttek,

amely évi 4 milliárd 100 millió aranydollárnak felel meg. Mint ismeretes, 1932-ben megnyílt a nemzetközi leszerelési konferencia, amelynek fő célja az volt, hogy a világ örült fegyverkezési versenyének gátat vessen. A konferencia előkészítésének és megnyitásának idején (1930—32.) a világ már említett hatvan állama fegyverkezési kiadásai ugyanolyan módon maradtak, mint azelőtt, vagyis évente 4200—4300 millió aranydollárt fordítottak erre a célra. Ennek a konferenciának sikertelensége után, kezdve az 1933-as esztendővel, a fegyverkezési kiadások újabb rendkívüli erős lendületet vettek. Amíg 1925—1930. között a világ fegyverkezésének összege

évi 3.5 és 4.3 milliárd aranydollár között változott, addig 1937-ben ez a szám 8 milliárd, míg

1938-ban 9 és fél milliárd aranydollárra

emelkedett. A leszerelési konferenciát követő öt esztendő alatt a világ államai összesen 33 milliárdot költöttek fegyverkezésre, ami évi 6 és fél milliárdnak felel meg az 1925—31. közötti időszak 4 milliárd 100 millió átlag kiadásával szemben. A növekedés tehát több mint 50 százalékos, míg az 1938-as esztendő fegyverkezési összegei az 1934-es kiadásokhoz viszonyítva 100 százalékos emelkedést mutatnak.

Az 1938-as évben fegyverkezésre elköltött kilenc és fél milliárd aranydollár körülbelül

6000 milliárd leinek felel meg.

Ebből az összegből hét nagyhatalomra 7 milliárd 400 millió aranydollár jut, ami százalékban kifejezve 78.7 százalékot jelent. Tíz esztendővel ezelőtt, vagyis 1929-ben a hét nagyhatalom mindössze 2 milliárd 800 milliót költött el fegyverekre, abból a 4 milliárd 2 milliárd, amennyi az egész világ fegyverkezése volt. Viszont ezen tíz esztendő alatt a már említett hét nagyhatalom összesen 41 milliárd aranydollárt juttatott a fegyvergyáraknak. Ez azt jelenti, hogy egy-egy állam hadügyi költségvetése 5 milliárd 800 millió leit tett ki.

A jelenlegi esztendőben a hadügyi kiadások még jobban megnövekedtek. A végösszeg máris 770 milliárd frankra rug.

Csak egyedül Franciaország hadikiadásait a folyó esztendőben 40 milliárd frankra becsülik.

Az Egyesült Államok hadfelszerelési költségvetése az 1500 millió dollárt jóval meghaladja. Anglia, amely az 1936—37-es költségvetési évben nemzetvédelmi célokra 186 millió fontsterlinget költött, a következő évben ezt 262 millióra emelte, azután ezt az összeget 382 millió fontra növelte, míg az 1939—40-es esztendőben már 630 millió font van előirányozva nemzetvédelemre. Három esztendő alatt Nagybritánia katonai kiadásai megháromszorozódtak. Mindezek után tulszán nélkül elmondható, hogy a különböző országok napi 20 milliárd leit fordítanak katonai célokra.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Az osztrák cigaretták

és az osztrák szivar mindig nagy kelendőségre örvendtek a dohányosok körében. Külföldiek is, ha felvetődtek Bécsbe, mindig elvitték magukkal legalább egy zsebrevalót ezekből a finom dohánytermékekből. Milyen jó cigaretták is voltak a dritte Sorte, hát még a második és első osztályú cigaretták. De nagyszerű hírnévnek örvendtek a szivarok is. Különösen az egyetlen dohánylevélből összeszedett karesu virginia, amely boldogult I. Ferenc József császár-királynak is kedvelt márkája volt. A különben oly spártai életű öreg uralkodónak később agkoráig az volt az egyetlen szokása, hogy terhes napi munkája után, lefekvés előtt megivott egy kis üveg tokajit és elszivta hozzá az utolsó virginiait. Szinte történelmi jellegű kaptak a kifünő osztrák dohánytermékek. Mos azonban az osztrák cigaretták és szivar történelme is lezárult. Megszűnt az osztrák dohánygyártás, miután Ausztria beolvadt Németországba. Ennek azonban az inyc dohányosok nem igen örvendeznek, mert bizony a németdohánygyártmányok sohasem voltak valami kitűnőek. De hát hiába, semmi sem tart örökké. Minden, ami volt, egyszerre csak eltűnik, elszáll, nem érezzük majd többé a finom bécsi cigaretták illatos kék füstjét.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Változó felhőzet, Erdélyben és a Banatban esőzések várhatók.

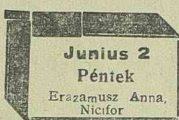
Olaszországban leszakadt egy hid. Milánóból jelentik: Torino közelében egy közúti hid szállt el a katasztrófa pillanatában harminc ember tartózkodott. Valamennyien a folyóba zuhantak. Négy ember meghalt, a többi sikerült kimenteni, de három gyermek és egy felnőtt súlyosan megsebesült.

HUSZONKÉT ÜGYVÉDET TÖRÖLT AZ ILFOVI KAMARA FEGYELMI VALASZTMÁNYA. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék fegyelmi bizottsága ismét huszont két ügyvédet törölt lajstromából. Ezek ellen az a vád, hogy részben foglalkozással össze nem egyeztethető magatartást tanúsítottak, részben pedig nem tették le az esküt az új alkotmányra.

Érdekes irodalomtörténeti megállapítások sztrájkja. Londonból jelentik: A British Múzeum kéziratosztályának segédnöke, több eredeti Shakespeare kézirat alapján arra a következtetésre jutott, hogy az angol irodalom egyik legnagyobb drámaírója tényleg Shakespeare volt és nem — miként sokan állították, — sir Francis Bacon, aki Shakespeare álnevet használt volna.

ESKÜVŐ. Szobolotzky Aranka és Bachner Mihály gyógyszerész esküvője vasárnap június 4-én este háromnegyed nyolc órakor lesz az erzsébetvárosi katolikus plébániatemplomban.

Megőrült a fájdalomtól. Bucurestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a Racovita-u. 3. sz. házban. Fancica Iacob 28 éves asszony tüzet akart rakni a konyhában és benzint öntött a hamura. Ezután gyúfával meggyújtotta a benzint, amely fellobbant és lángba borította ruháját és haját. Elő fákllyaként rohant ki az uccára, ahol elöltötték égő ruháját és beszállították a kórházba. Itt megállapították, hogy a remélettől és fájdalomtól megőrült.

Június 2. Péntek
Erzsébet Anna, Nicsfor

1878. június 2-án született Inezedy-Joksmán Ödön, az erdélyi magyarság ismert vezetője. Nagy érdemei vannak a romániai magyar dalkultúra fejlesztése körül és elnöke a Romániai Magyar Dalosszövetségnek. A kultúra más terén is serény munkálkodást fejt ki.

1882. június 2-án halt meg Garibaldi, a híres olasz szabadsághős. Garibaldi indította meg a mozgalmat a különböző olasz tartományok egységesítésére és az egységes olasz királyság megteremtésére. Ennek érdekében sok harcot is vívott.

ÉLETBELÉPETT A VASÚTI FÜRDŐ-KEDVEZMÉNY. Bucurestiből jelentik: Június elsőjén életbelép az államvasutak fürdőkedvezménye. Azonban az idén fontos módosítások lesznek. Az utasok ötven, vagy huszonöt százalékos kedvezményt élvezhetnek abban az esetben, ha a kimutatásban felfektetett klimatikus üdülőhelyeken 8—35 napot töltenek el. A fürdőhelyeken pedig hatvan napot.

Meggyilkolták, vagy öngyilkosságot követett el? Budapestről jelentik: Ma reggel borzalmas felfedezést tett a Margit rakpart aló lejárataán egy rendőr. A rakparton egy gépkocsi állott, amelynek ajtaja nyitva volt. A rendőr benézett a gépkocsiba és ott egy igazolványt talált Strasser László tőzszebizomános nevére kiállítva. Pár méternyire a gépkocsitól hatalmas vértócsa sötétlett és agyvérő foszlányok voltak láthatók. A rendőr jelentése alapján bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy Strasser László tegnap reggel távozott el hazulról és azóta nem tudnak róla semmit. Rendőri feltevések szerint Strasser vagy meggyilkolták és a Dunába dobták, vagy pedig a parton állva föbelötte magát és úgy zuhant a folyóba.

MÉG MINDIG VANNAK HOLTTESTEK A MADRIDI LÖVÉSÁRKOKBAN. Madridból jelentik: Az egyetemi városrészi lövészárkainak és erődítményeinek megtekintésére egy hónap mulva adnak engedélyt. Addig tart ugyanis, amíg eltávolítják a még ott lévő holttesteket, robbanóanyagokat és fel nem robbant gránátokat.

Diszvacsorát rendeztek Párisban Iorga tiszteletére. Párisból jelentik: Románia barátainak egyesülete Iorga professzor tiszteletére bankettet adott, amelyen száz személy, közöttük harminc képviselő és szenátor vett részt. A banketten az egyesület elnöke, Louis Marin beszédet mondott és méltatta a francia-román barátság fontosságát. Kijelentette, hogy sehol nem szeretik úgy a románokat, mint Franciaországban, ahol nagy elismeréssel látják Ofelsége II. Carol király által kezdeményezett nemzeti újjászülést. Ezután Iorga professzor emelkedett szólásra, megköszönte a nemzet dícséretét és emlékeztetett arra, hogy a francia és román nép ugyanazt a fajt képviseli és ugyanazokért az ideálkéért küzd.

EGY ORADEAI EGYESÜLET TÁVIRATA TITEANU SAJTÓ-MINISZTERHEZ. Titeanu Eugen sajtó és propaganda miniszter a következő szövegű táviratot kapta: — Oradea, május 28. A „Cele Trei Crisuri” közművelődési egyesület május 26-án tartott huszadik évi közgyűlése alkalmából tiszteletteljes hódolattal és hűséges meleg hazafiúi üdvözléssel fordul Excellenciádhoz. Kívánunk önnek hosszú s sikeres életet, hogy a Nemzeti Újjászülési munkáját véghezvigye. Egészséget! N. Popovici, Oradea püspöke, Valeriu Traian Tientiu, püspök, G. Bacalguja ezredes, Matei Dumitru ifjébbfalai főelnök, Veturia Candrea, D. Găleală dr. megyei főorvos.

Az amerikai kikötőmunkások sztrájkja. Newyorkból jelentik: Az itteni kikötőmunkások egy része a pünkösdünnep alatt sztrájkba lépett. A sztrájk azóta tovább terjedt és eddig 3000 munkás tagadta meg a munkát. Az egyik nagy hajózási társaság ennek következtében teljesen beszüntette a forgalmat.

A béke és az igazság

nemigen járnak együtt. Legalább is így állapította meg a szellemes külügyminiszterünk a legutóbb, mikor Nizzában járt. Gafencu ugyanis nagy műbarát és politikai tanácskozási között is szakított magának annyi időt, hogy megtekintse egy kitűnő szobrász kiállítását. A lárlat remeke két nőalak volt, akik szorosan átölelték egymást. Mit ábrázol ez a szobor? — kérdezte Gafencu a művészt. A békét és igazságot, — válaszolta az. Igen? Akkor nem csodálkozom, hogy úgy örvendenek egymásnak, mert ez a két hölgy valóban nagyon ritkán találkozik, — szölt mosolygós gunnyal a kitűnő politikus.

Svájc országos kiállítása ZÜRICHBEN
Október 29-ig van nyitva
Olcsó utazási lehetőségek
Felvilágosítással szolgál:
Wagons-Lits-Cook utazási iroda
TIMISOARA, Bánáti Bankgyűlésület palotája. Telefon: 38—04

BENES NYITOTTA MEG A NEWYORKI KIÁLLÍTÁS CSEH CSARNOKÁT. Newyorkból jelentik: A newyorki világkiállítás csehországi pavilonját szerdán nyitották meg. A pavilon a Csehszlovákia elfoglalása előtt kezdtek el építeni magánadományok segítségével fejezték be. A felavatási ünnepségen Benes dr. volt köztársasági elnök tartott beszédet és köszönetét fejezte ki az Egyesült Államoknak, hogy nem ismerte el a német foglalást. Kijelentette, hogy a csehszlovák nép sohasem fog meghalni és hogy a jövőben minden nemzet szabadsága biztosítva lesz.

Megünneplik a lengyel államfő működésének tizenharmadik jubileumát. Varsóból jelentik: Lengyelország most ünnepli Moszcicki elnök tizenharmadik éves államfői működését. Az összes lengyel lapok részletesen méltatják Moszcicki elnök személyét és elnöki munkáját. Meggyőzik a lapok, hogy a köztársasági elnök működése szorosan összefügg Lengyelország legutóbbi tizenhárom esztendejének történelmével. Ezt az időszakot a lengyel nemzet újjáéledésével jellemzi. Az Express Poranny kiemeli azt a összhangot, amely Moszcicky és néhai Pilsudski marsall között annak idején mindig fennállott.

SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő gyermekek születését jelentették be: Deatu Hortensia Rodica, Vancu Ana, Nyári Piroksa Borbála, Sánta Éva, Fild Aurél Jenő, Németh Erzsébet, Starna Antal.

A BÁNATI MAGYARSÁG A VORNACENI (JÓZSEFFALVA) TUZKAROSULTJÁÉRT. A szerencsétlen messzeszakadt magyar testvérek sorscsapása megindította a bánáti magyarság szívét is és nap-nap után érkeznek adományok segítségükre. Tegnap Farkas László dr. orv. eljuttatta hozzánk a dettai magyarság gyűjtésén eredményét, amely 4700 lejt tesz ki. Ezenkívül adkoztak még Cs. Gy. 100, N. J. 100, Biró Béláné 1 lejt, Segitsünk jellege alatt 100 és Kissné 50, ekrassói magy. 500, Winkle Gyula 100, Galgócs József 100, Winkle Lipót 100 lejt úgy, hogy edigi gyűjtésünk eredménye 13.050 lei. További adományokat elfogad és hirlapilag nyugtáz a Déli Hírlap kiadóhivatala.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGALATA

Pénteken, június 2-án a szolgálati beosztás következő:
A I. kerületben az Alba Iulia uccában le Kun gyógyszerház
A II. kerületben a Traian téren levő Kig gyógyszerház
A III. kerületben a Miron Costin ucca sa kán levő Merklel gyógyszerház
A IV. kerületben a Vacarescu uccában le Braun gyógyszerház.
Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és a kisodán Panajoh Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi
MŰSOR:
PÉNTEK, JUNIUS 2.
APOLLÓ: Rácsonküllői börtön (francia film)
CAPITOL: Egy császárnő naplója (angol film)
RIVOLI: Alexander Newsley (orosz film),
SCALA: Szép kis úriház (német film)

Bocu Elena

Mélyseges gyász és pótolhatatlan veszteség érte Bocu Sever volt minisztert. Édesanyja, Bocu Elena kilencvenkét esztendő korában, a szerdáról esütöttökre virradó éjszaka bevégezte földi pályafutását és visszaadta lelkét a Teremtőnek. Az elhunyt, aki negyvenhat év óta viselte az özvegyseget, jószívéről általánosan ismert és népszerű volt. Holttestét, a lipcai görög keleti román templomban ravatalozták föl, ahol ma délelőtt kilenc órakor bezenyelik, majd Sistarovac közsgébe szállítják és az ottani temetőben levő családi sírboltban helyezik örvi mellé. Elköltözése siratja, fia Bocu Sever volt miniszter, menyé, született Manolescu Marilina, unokája Lygia és annak férje Georgescu Valeriu mérnök és két dédunokája, Constantin és Petru Andrei.

(—) **VÁLTOZÁS A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG VEZETÉSÉBEN.** Popovici Gedeon pénzügyi adminisztrátort, a bevételi pénzügyigazgatóság vezetőjét Devara helyezték és a bevételi pénzügyigazgatóság vezetésével Mircu Traian szolgálati főnököt bízták meg.

(—) **LEMOND NÉMET ALLAMPOLGÁRSÁGÁRÓL A HOLLAND TRÓNÖRKÖSNŐ ROKONA.** Stokholmból jelentik: Báró Kramm hírneves német teniszjátékos, Berchtold hercegnek, a holland trónörökös nő férjének unokaöccse, svéd állampolgárságot fogadott. A bárót ugyanis nemzeti szocialista ellenes magatartása miatt annak idején másfél évi börtönrre ítélték, de fél év után szabadon engedték. Ezért akar most végleg eltávozni Németországból.

(—) **SOKGYERMEKES ANYAK JUTALMAZASA.** Vasárnap délelőtt a Carmen Sylva leányúceumban Marta Alexandru dr. királyi helytartó jelenlétében ünnepséget rendeznek a helytartóság területén lakó legtöbb gyermekkel bíró anyák tiszteltetére. Összesen huszonegy olyan anya van, akiket jutalomban részesítenek.

(—) **A római katolikus egyházközség búcsúja június huszonötödikén lesz.**

(—) **Szőlő- és gyümölcsfapermetező, oltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.**

A királyi helytartó meglátogatta az állami kórházat

Marta Alexandru dr. királyi helytartó meglátogatta a timisoarai állami kórház valamennyi osztályát. A helytartót szemléltén Miletici Alexandru dr. közegészségügyi vezérfelügyelő, az állami kórházak igazgató-főorvosa kísérte. Elsőnek a Begaszanatórium sebészeti osztályát tekintette meg a helytartó, ahol Muresanu Ion dr. vezető főorvos, Corcan Ioan dr. és Munteanu Ion dr. főorvosok, Blindu dr., David dr. és Mucuta dr. orvosok fogadták. Marta dr. megnézte az irodákat, a laboratóriumot, valamint a betegszobákat. Ez utóbbiakban több beteggel beszélgetett. Különösen élénk érdeklődést mutatott a műtétek iránt, amelyeket legutóbb végeztek. Azután meglátogatta a kórház fül, orr és gégeosztályát, ahol Corcan dr. vezető orvos adta meg a kellő felvilágosítást. A királyi helytartó azután elment a Belvárosban levő régi kórháza, ahol a belgyógyászat van és amelyet Miletici dr. kórházigazgató vezet. Megtekintette a Popovici Virgil dr. vezetése alatt álló sebészeti osztályt, valamint a venerikus osztályt is. Végül megnézte a királyi helytartó a kórház konyháját, élelmiszerkamráját, raktárát és műhelyeit. A látottak fölött a helytartó legteljesebb elismerését fejezte ki és hangoztatta, hogy a kórház Miletici Alexandru dr. közegészségügyi vezérfelügyelő körültekintő és szakszerű vezetése alatt új életre kelt. Mindenütt rend és tisztaság uralkodik, a betegek kezelése nemcsak a tudomány mai színvonalán áll, hanem felette emberszerető is.

Szünetelnek a harcok a mandzsu-mongol határon

Letartóztattak egy angol katonai attasét

A Domei-ügynökség Mongólia és Mandzsúria határáról jelenti, hogy mintegy száz szovjet repülőgépet vontak össze a Khala-folyótól délre fekvő Temski mellett. A mongol-szovjet haderők 59 repülőgépet, 12 tankot, nagyszámú gépfegyvert és 700 embert vesztek. A jelentés szerint a Khala-folyó mentén, amely a Mandzsukó és Mongólia közötti határvonalat képezi, helyreállt

Üzletek nyári zárórája

A munkaugyi felügyelőség közleménye szerint az üzletek nyári záróráját a következőkben állapították meg:

Rövididő kereskedések nagyban, délben 13 órától 15-ig zárva tartanak, esti zárás délután 6 órakor.

A festékkereskedések reggel 7 órakor nyitnak és déli 1 óráig tartanak nyitva. Egy órától délután 4 óráig zárva tartanak.

A vaskereskedések déli 1 órától 3 óráig tartanak ebédszünetet, és 6 órakor zárnak. Szombaton reggel hét órától délután kettő óráig tartanak nyitva. Szombaton egész délután zárva tartanak és csak hétfőn reggel nyitnak újra. Ez az új nyári zárórend június 1-től augusztus 31-ig marad érvényben.

A Hivatalos Lap 144-ik számában megjelent rendelkezések értelmében a többi kereskedések július 3-tól augusztus 31-ig a következő zárórendet kötelesek betartani: Déli szünet 1 órától délután 4 óráig, esti zárás szombat kivételével 7 óra. Szombaton pedig 8 órakor zárnak. A vegyeskereskedések és élelmiszerüzletek délben 1 órától 4 óráig tartanak zárva, este pedig 8 órakor zárnak, szombati kivételével, amikor 9 órakor zárnak be.

A női fodrászok nyári zárórája június 3-tól, augusztus 31-ig tart. Délben 1 órától 4 óráig tartanak zárva, az eddigi 3 óra helyett. Pénteken és szombaton azonban csak 3 óráig tartanak zárva.

Cáfolják a Siegfried-vonalak megsemmisülését

Göring lapja, az Essener Nationalzeitung hosszú cikkben foglalkozik a külföldi sajtóban megjelent és a német külpolitikai érdekekre nézve sérelmes híradásokkal. A lap továbbra is erősen cáfolja, hogy a Rajna áradása folytán a Siegfried vonalak egy része megsemmisült volna és hogy a német hadimérnökök fogyatékos

Amit mindenkinek tudni kell a

Newsky Sándor

című nagy orosz filmről:
Megrázó erejű dráma
Hatalmas tömegeket mozgató film
Legkiválóbb művészek közreműködése
A rendezés valóságos csodája
A felvételek álomszerű szépsége
A hangfelvétel tökéletessége

Ma és mindennap a

REVOLLI-ban

A Paramount Journal premierje
D. u. 3 órakor 11 leies helyárrakkal:

ZAZA

munkája okozta ezt a kárt. Ugyancsak cáfolja a lap a külföldi sajtó azon híradását is, hogy a német birodalmi kormány ajánlatot tett volna Moszkvának Lengyelország felosztására és hogy ezt az ajánlatot a Szovjetunio kormánya visszautasította volna.

42 hadosztály lesz az angol expedíciós hadsereg

Sir Edmund Ionshile, a tengerentuli brit haderők főfelügyelője azt a megbízást kapta, hogy szervezze meg az expedíciós hadsereget és ennek létszámát olyan mértékben emelje, mint amilyen mértékben emelkedik az angol sorkato-

naság száma. Beavatott helyen úgy tudják, hogy az angol expedíciós hadsereg nem 32 hadosztályból, hanem legkevesebb 42 hadosztályból fog állni.

Pál herceg és Olga hercegnő megérkeztek Berlinbe

Szigoru semlegességet kér a német sajtó Jugoszláviától. Jó hatást keltett Berlinben a királyi hercegek utazása

Berlinből jelentik: Pál jugoszláv kormányzó herceg és Olga királyi hercegnősszony különvonata délután 3 óra 30 perckor érkezett meg a berlini anhalti pályaudvarra. A német és jugoszláv zászlókkal pompásan feldíszített pályaudvaron Hitler, Göring és felesége, valamint Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a legszívélyesebben üdvözölték.

A berlini német sajtó a jugoszláv előkelőségek látogatásának jegyében áll. Az Angriff többek között a következőket írja: A jugoszláv királyság a német nép körében olyan tiszteletet élvez, mely túlmegy azon a mértéken, amellyel szomszédos népek viseltetnek egymás iránt.

Németország, amelyről a bekerítő hatalmak anynyi rosszat mondtak, mindig békében és jó

szomszédi viszonyban kíván élni a független Jugoszláviával

és a legcsekélyebb ellenséges érzülettel sem viseltetik Jugoszlávia iránt. De egyben elvárja hogy Belgradban se tápláljanak ellenséges érzületet a birodalommal szemben.

A jószomszédosság előfeltétele a semlegesség, mindazon kérdésekben, amelyek harmadik országok ellenséges magatartásából adódnak az egyik, vagy másik ország számára.

A Berliner Lokalanzeiger így ír: A látogatás világosan bizonyítja, hogy Jugoszlávia tudatosan távol tartja magát a politikai cselszövények zürzaváros játszmáitól.

Valamennyi jugoszláv lap vezető helyen foglalkozik Pál jugoszláv régensherceg és felesége, Olga hercegnő hivatalos útjával. A Politika című lap azt írja, hogy a hercegi pár látogatásának a nemzetközi helyzetben különleges jelentősége van. A látogatás a két szomszéd ország közötti baráti viszony nagyszabású megnyilvánulása. A Vreme megállapítja, hogy a két ország között gazdasági és kulturális téren egyre szorosabb kapcsolatok fejlődnek ki. Jugoszlávia mint mezőgazdasági állam, Németországgal felé irányított kereskedelme nagy részét. Ezzel szemben bizonyos, hogy Hitler birodalmi vezér több ízben hangoztatta, hogy a jugoszláv határok Németország számára érthetetlenek.

Érdekes orvosi bravur

Hogyan távolították el egy életunt orvos testéből sebészi úton a halálos morfin-adagot ?

Budapestről jelentik: Bravuros életmentésről számol be a Mentők Lapja legújabb számában Rác Lajos dr. főorvos. Leír egy nemrég történt öngyilkossági kísérletet, amikor az életunt morfin befecskendezéssel akarta magát megölni. Az idejében érkezett orvosi beavatkozás azonban megmentette életét: a befecskendezett halálos morfinadagot felszívódás előtt műtéti úton távolították el.

Az izgalmasan érdekes cikket az alábbiakban ismertetjük:

„URAIM, ÖNGYILKOS LETTEM, SEGÍTENI MÁR NEM LEHET RAJTAM“.

— A mérgezési esetek kaleidoszkópszerű tarkasága olykor különleges és szokatlan feladatok elő állítja az egyébként gyakorlott mentőorvost is. Ilyen nem mindennapi mérgezési eset játszódott le három héttel ezelőtt, amikor déltájban megszólalt a mentők telefonja. A jelenlévő orvoszatot izgatott férfinag bementeközés után a következőket jelentette: „Uraim, én ebben a pillanatban öngyilkossági szándékból 40 centigram morfin fecskendeztem be magamnak. Egyik barátomnak a lakásán tartózkodom, nagyon kérem, sziveskedjenek innen haza szállítani, segíteni már ugyem lehet rajtam, mire kiérnek én már eszméletlen leszek.“

Mint kiderült, az életunt pontosan előre kiszámította öngyilkossági kísérletének körülményeit. A halálos morfinadag kétszeresénél is jóval nagyobb mennyiséget fecskendezett be. Orvos volt, tudta, hogy ennek a hatása milyen hamar és milyen módon fog jelentkezni. Az esetről beszámoló cikk így folytatódik:

— Orvoszetőnk az utolsó szó elhangzásakor már meg is nyomta a jelzősengő gombját, néhány másodperc alatt vázolta előttem a tény-

állást, a következő pillanatban szírénezva rohogtunk a jelzett lakás felé és nem egészen három perc múlva már ott is voltunk. A lakás ajtaját nyitva találtuk. A lakásba behatolva, a harmadik szobában egy ötven év körüli férfi jön elénk és elmeséli ugyanazt, amit néhány perccel ezelőtt már telefonon jelentett. Mérgeztünknek izgatott viselkedése, élénk taglejtése, középtág pupillája volt az oka, hogy első pillanatban kétségem támadt a tekintetben, hogy ez az ember több perccel ezelőtt a morfin halálos adagjának öb mint kétszeresét fecskendezte volna be magának. Hogy azonban valami befecskendezés valóban megtörtént, azt bizonyította a hasfal bőrének elváltatása, ahol mintegy gyermektényéri infiltrált terület volt látható. Az infiltrált terület közepén tüszurás nyoma.

AZ ÖNGYILKOS ELLENKEZIK.

— A mérgezett ellenkezése nem tette lehetővé, hogy a helyszínen a mérgezt műtéti eltávolítására gondolhassak. Eppen ezért az idővesztéséget elkerülendő, karon kapva a beteget, autókba vezettem és a sofőrnek gyors hajtásra adtam utasítást. Az ut az eset színhelyétől a kórházig nem tartott tovább 3 percnél. Ezalatt a három perc alatt a mérgezett állapota lényegesen megváltozott. Az eddig izgatott ember átmenet nélkül bágyadt és szótalan lett, pupillája a kórházba való megérkezéskor már gombostűfejnyi volt. Bár a pulzusa kifogástalan volt, a várható következményekre való tekintettel 20 centigram koffeint adtam a mérgeztnek. A kórházban két oldalról támogatva a beteg még saját lábán tudott az ügyeletes sebészeti osztályig jönni, ahová közben előreszaladtam, hogy az ügyeletes kollégát előkészítsem a sürgős műtetre.

Műtét másodpercek alatt

— Csak másodpercekig tartott, míg a mérgeztet a műtőasztalra fektettük és ugyancsak másodpercek alatt megtörtént az infiltrált terület feltárása, ahonnan bőségesen ürült a még fel nem szívódott morfinoldat.

— Műtét közben a beteg arca cianotikus, légzése felületlen és kihagyó lett, jeléül annak, hogy most már a tizedik percben bőségesen felszívódó morfin első hatását a légzőközpontra fejtette ki. Műtét közben átvettem légzésbenulási kezelését és még negyven gram koffeint, két ampulla oleum camphoratumot és coramint adtam a betegnek. Tíz perc múlva a mérgezt kinyitja a szemét, kérdésekre válaszol, légzése újból szabályos pulzusa kifogástalan. A belgyógyászati osztályra szállítjuk, ahol 30 perc múlva mélyen elalszik. A szokásos kezelés mellett másnap reggel eszméletre tér és néhány nap alatt szövődmény nélkül gyógyul.

A cikk ezután kifejti, hogy az eset több tanulsággal szolgál. Az egyik az, hogy a mérgeztnek néncsak a gyomormosás az egyetlen fegyver, mellyel a szervezetbe jutott mérget el lehet távolítani. Bőr alá befecskendezett kétszere-

sen halálos morfin-adagnak sem kell végzetesnek lennie, ha a mérget idejében eltávolítják. Az orvosi szakirodalom több hasonló esetet írt már le; kilenc évvel ezelőtt az Orvosi Hetilap három ilyen öngyilkossági kísérletet írt le: Ezek az életuntak mindhárom esetben a comb bőrébe fecskendezték be a halálos adagot megközelítő morfinoldatot. Az egyiknél egy, a másiknál másfél, a harmadiknál hat óra múlva végezték el a műtétet úgy, hogy a kigyómarásnál nyújtott első segítséghez hasonlóan a végtagot leszorították, majd bemetsztették az infiltrált részt. Ez a három eset amellett szól, hogy a mérgezt sebészeti eltávolítása még órák múlva is eredményes lehet. Így tehát, ha a legkisebb gyanu van arra, hogy a szövetek még fel nem szívódott mérget tartalmaznak, a mérgezt öt óra eltelt időtől függetlenül meg kell kísérni a műtétet. Ha a bemetszést nem lehet azonnal végrehajtani, legalább a leszorítást meg kell csinálni, mert a legtöbb esetben a befecskendezés végtagon történik.

Végül a cikk hangoztatja, hogy ez az eset megint bebizonyította az egészségügyi intézmények együttműködésének fontosságát.

Mars

A Nagy Főnök megnyomta homlokán a 797. A. X. gombot.

Ezzel az egyszeri gombnyomással megkongatta valamennyi főhivatalnokának koponyájában a jelzőharangot. A harangzó automatikusan megnyitotta a koponya hátsó részében elhelyezett zsípelt és azon keresztül egy-egy kis adag agy-pótlék tódult az üres koponya-terbe. (Lapunk szük kerete megakadályoz abban, hogy bővebben ismertessünk a Marslakók autonómiáját és életberendezését. Ez alighanem fölösleges is. A nyájas olvasó éppen olyan jól tudja, mint én, hogy a Marslakók több-ezrezer év alatt sikerült olyan mechanizált élőlényeket vagy olyan élő mechanizmusokat kitenyészteni, amelyek központi gombnyomásra engedelmesen végrehajtják följebbvalók böcs parancsait. Ebben a tudatosan és irányítottan kitenyészített szervezetben az idők során természetesen mindjebbvalók kifejlesztették az összességé négy céljait, kényelmeit, időmegtakarítását szolgáló gépi szervek és mindjebbvalók elsőkérvényedtek a fölöslegesek vagy károsak, mint például az agyvél is, amelyhez a Marslakó ma már konzerv vagy pótlék formájában jut csak hozzá, időnkint és átmenetileg egy-egy a Főnökségnek fontos pillanatban.)

A Mars főhivatalnokai ebben a pillanatban a füluket helyettesítő telefonkagylón keresztül rendkívül nagy figyelemmel hallgatták a Nagy Főnök szavait. A Nagy Főnök szavaiból hűvös undorodás csendült ki. A Nagy Főnök azt mondta:

— Kellemetlen találkozársra akarom önöket figyelmeztetni. Nemsokára földközébe jutunk. Önök tudják, mi jelent ez, hiszen körülbelül nyolc évenként — ami tizenöt föld-évek felel meg — megismétlődik ez a beláthatatlan egyelőre el nem háritható sajnálatos esemény. Az a körülbelül százmillió kilométer, amely rendszeres körülmények között elválaszt minket ettől a szerencsétlen (enyhe gunnyal): égitesttől, ilyenkor majdnem a felére, 56 millió kilométerre eszökken. Kémeink jelentik, hogy a földön máris rettenetesen nagy a készülődés; a csillagászok üstökén akarják ragadni ezt a jó alkalmat, hogy egyszer végre alaposan a veséinkbe nézzenek és megállapítsák, kik vagyunk, mik vagyunk hogyan élünk, sőt egyáltalában vagyunk-e, élünk-e? Noha eddig elég sikeresen védekeztünk illetlen kíváncsiságuk ellen, mégis megtudták már rólunk egyet-mást, természetesen semmi lényegeset és semmi bizonyosat, legnagyobb vívmányuk, hogy 1877-ben Schiaparelli fölfedezte csatornáinkat, vagy (enyhe gunnyal): amit ők csatornáknak nézzenek és neveznek, azokat a nagy fekete csíkokat, a melyeknek a rendeltetése ma is rejtély számukra. Ahogy rejtély az is, van-e itt élet, növényi, állati, vagy (enyhe gunnyal): emberi élet. Már csak azért is szeretnék egyszer szóba állani velük, hogy megmondjam nekik: mi közük hozzá? Mi jogon ütök bele orrukat a mi dolgunkba? Minket ők nem érdekkelnek. Mi jó származhat számunkra abból, hogy megismerkedünk velük? Tanulhatunk tőlük? Kötve hiszem. Erkölcseiket, szokásaikat, intézményeiket megfigyelőink mulatságosaknak látják és kinevetik. Államformáikat nem értjük meg, még kevésbé azt az izgalmat, amelyet a pénznek nevezett titokzatos papíros birtoklása csíhol ki belőlük. Azt, ami fűti őket, a szeretetet és a gyűlöletet mi nem ismerjük. A mi erősségünk, a mi egészségünk, a mi biztonságunk a közönyösség. Nem törődünk a más dolgával, más se törődjön a miennel. Ennek a világfenntartó közönyösségnek a nevében figyelmeztetem önöket arra, hogy fokozott éberséggel zárjanak el minden látnivalót a felénk szegzett teleszkópiumok szeme elől. A földközelség hetei alatt a Marslakók bujjanak be a menedékhelyekbe. És addig is, amíg önök a szükséges óvintézkedésekről szóló részletes utasításokat megkapják, gondoskodjanak arról, hogy a Mars oldalain sürgősen eresszék le a közismert fekete csíkokat, amelyeket az a fölületes Schiaparelli 1877-ben csatornáknak nézett. Ha jobban megnézte volna, tudná, hogy ezek legkomolyabb védelmünk a föld és más szemérmetlen bulgók toladókása és tapintatlan kíváncsiság ellen; sok ezer kilométer hosszú, egyszerű, fekete ablakfüggönyök.

Heltai Jenő

Felére esett a német-lengyel külkereskedelem forgalma

Varsóból jelentik: A Németország felé irányuló lengyel kivitel a legközelebbi három hónapban a jelenlegi kiviteli mennyiség felére eszökken. Ennek az az oka, hogy Lengyelországnak nagy összegű befagyott követelése van Németországban.

Angyalt vettem feleségül

Szöveg: Vaszary János — Versek: Szécsén Mihály — Zene: Eisemann Mihály

Egész Európára és Amerikára szóló világsiker!

Ötletes, mulatságos, tartalmas, aktuális! Pompás muzsika, modern táncok, pazar kiállítás! A prózai és operett-együttes közös harca a sikerért!

Színház

Fűszer és csemege

Csathó Kálmán új darabja a timisoarai színpadon

Csathó Kálmán, a kiváló magyar regény- és színdarabíró, legújabb vígjátéka, a Fűszer és csemege, minden színpadon teljes sikert aratott és ez a siker eljutott Timisoarára is. A Thalia teljes együttese, úgy a prózai, mint az operettszínészek, szöhoz jutottak a pompás darabban, amely kitűnő meglátással és művészi beállítással egy fonák társadalmi felfogás hibáit tárja a néző elé. A közönség a közel negyven szereplő alakításának tegnap este sokat és szívesen tapsolt. Csathó színdarabja az utóbbi évek egyik legértékesebb színpadi alkotása és elnyerte a Vojnits-díjat is. A szereplő gárda sorában Tóth Elek, Miklóssy Margit, Jenei János, Erényi Böske, Fényes Alice, Nagy István, Sándor Stefi, Mészáros Béla, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor, Paál Magda, Beness Ilona, Lantos Béla, Deésy Jenő, Szabados Árpád, Czoppán Flori és a többiek is mind a legkitűnőbb szerepekben, a legkitűnőbb alakításokat nyújtották. A darabot Szabados Árpád rendezte. A vígjátékot ma este megismétlik.

MŰSOR:

Június 2., pénteken este 9 órakor: FŰSZER ÉS CSEMEGE.

Június 3., szombaton délután 5 órakor: HAVASI NAPSÜTÉS. (Olcsó helyárakkal).

Június 3. szombaton este 9 órakor: ANGYALT VETTEM FELESEGÜL. (Vaszary—Szécsén—Eisemann pompás darabja, Newyorkban másfél év óta szakadatlanul van műsoron. Az utóbbi évek legnagyobb sikere).

Június 4., vasárnap délután 3 órakor: NEM LESZEK HALÁTLAN (Olcsó helyárak).

Június 4., vasárnap délután 6 órakor: FRANCIA SZOBALÁNY.

Június 4., vasárnap este 9 órakor: ANGYALT VETTEM FELESEGÜL.

Június 5., hétfő este 9 órakor: ANGYALT VETTEM FELESEGÜL.

= KÖZGAZDASÁG =

Allami irányítás alá kerülnek a magánerdőségek

Petre Ioan erdőügyi kereskedelmi igazgató programja. Megkértszerezik a kitermelés alá kerülő erdőterületet. Az árszabályozás a kereskedelmi igazgatóság útján történik

Az erdőügyi kereskedelmi igazgatóság, — amely tulajdonképpen a Caps hatáskörét vette át, — a napokban széleskörű értekezletre hívta egybe a központi és kerületi erdőfelügyelőket, igazgatókat a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal, a Regna képviselőit. Az értekezletnek az volt a célja, hogy ismertesse azokat az új törekvéseket, melyeket a kormány az erdőkitermelés és a faipar megszervezése terén a jövőben meg akar valósítani. Az előadók sorában Petre Ioan vezérigazgató részletes beszámolót tartott ezekről a törekvésekről, amelyek középpontjában a fakitermelésnek és értékesítésnek az országra kiterjedő, köz- és magánvállalkozást egyaránt felölelő egységes megszervezése áll.

Petre Ioan vezérigazgató szerint a kormány részletes munkatervre a következő:

Az első lépést az erdőbirtokok ügykezelésének, kitermelésének és értékesítésének koncentrációja alkotja. Ezt olyképp valósítják meg a gyakorlatban, hogy azokat az erdőbirtokokat, a

melyek ugyanazon völgy mentén fekszenek, átfogó gazdasági egységekbe,

tulajdon-kollektivitásokba tömörítik, tekintet nélkül arra, hogy a kérdéses erdőségek köztulajdonban vannak-e, vagy pedig magánosok tulajdonát képezik.

Az eképpen tömörített erdőségeket egységes elvek szerint fogják adminisztrálni, kitermelni és értékesíteni, anélkül azonban, hogy a tulajdonosok jogain csorba esnék. Erdőségeink mai állapota, a hivatalos körök szerint, a fejlődésnek ezt az útját követelik. Ezt az új irányzatot azonban csak úgy lehet szolgálni, ha az ország minden erdőbirtoka kivétel nélkül egy közös ügykezelés alá tartozik.

Erre nézve egy jellemző példát hozott fel Petre Ioan vezérigazgató: a nasaudmgyei határerdőségek kitermelésének példáját.

Azoknál az erdőségeknél, amelyek közintézmények, mint a községek, közbirtokosságok, valamint magánintézmények tulajdonát képezik, az erdőügyi kereskedelmi igazgatóság szakemberrel fogják a kitermelést közvetlenül irányítani. Azt a faanyagot, amelyet ezekből az erdőségekből ki fognak termelni,

közösen fogják értékesíteni, a piacon elérhető legkedvezőbb árakon.

A kitermelt faanyag feldolgozása is közösen történik, ami a jövedelmezőség fokozásával fog járni. Az egyes erdőbirtokosok az értékesítés után befolyt vételárból aránylagosan részesednek.

Az új rendszer megvalósításánál különös gondot fordul a kormány az erdőkitermelésnél dolgozó munkásság felé. Kerekén három milliárd leire rug az az összeg, amely az erdőkitermelési munkálatoknál kifizetésre kerül. A kormány arra törekszik, hogy ezt a hatalmas összeget a román törekvők és a hegyvidéki lakosság élet-színvonalának hathatósabb emelésére fordítsa.

Figyelemmel lesz a kormány arra is, hogy a helyi kitermelőket is támogatásban részesítse és ezzel hozzájáruljon a hegyvidéki románság szociális és gazdasági bajainak megoldásához.

Végső célunk — hangoztatta Petre Ioan vezérigazgató — Románia erdőállományának növelése. Erdőségeink kiterjedését a mai 6.5 millió hektárról legalább 7.5 millió hektárra kell növelnünk, az évi normális kitermelhető fa-mennyiséget pedig a jelenlegi 16 millió köbméterről legalább 35 millió köbméterre. Erdőállományunk kipusztulását és azt a helyzetet, hogy jelenleg mindössze 3.5 millió hektáron folyik a termelés,

a magánkitermelésnek kell tulajdonítanunk, a mely az erdőségek anyagban való hozama helyett magát a tőkét támadta meg — hangoztatta az erdőügyi igazgatóság vezetője.

Petre Ioan vezérigazgató átfogó előadásán kívül az értekezleten más szakelőadók a következő kérdéseket vitatták meg:

1. Az erdőkitermelők tömörítése által létrehozott erdőbirtokok irányítása és értékesítése. Tekintet nélkül a tulajdonjog természetére.
2. Az iparvasutak és üzemek kihasználásának kérdése az első pontban említett szempontból.
3. A faipar céljait szolgáló utak építése és fenntartása.
4. Az állam erdőbirtokának növelése az elővételi jog biztosítása által.
5. A szükséges anyagi fedezet előteremtése.

* ANGYALT VETTEM FELESEGÜL. Három magyar nevet hirdetnek a newyorki Broadway transzparensei. Vaszary János, Szécsén Mihály és Eisemann Mihály nevét, akik az Angyalt vettem feleségül című új darabot írták, amely páratlan siker mellett kerül bemutatásra Amerikában is. A darab meséje mulatságos és egyben komoly. Egy nagybank vezérigazgatója kiábrándul a mai nőkől és megfogadja, hogy csak akkor nőszül meg újból, ha angyal száll le hozzá az égből. A csoda megtörténik, megreped a fal és végtelen lépcsőn leereszkedik az égből egy angyal, egy valóságos égi lény. A darab tárgya az, hogy mi lesz a sorsa ennek az égi lénynek a mai világban. A három szerző rengeteg ötletet, szellemet és melódiát visz a darabba. Az angyalt Fényes Alice alakítja, táncolja és énekl. A bankvezér Mészáros Béla, titkárnja Kovács György, riválisa Nagy István. Sándor Stefi, Tompa Sándor, Tóth Elek, Csóka József, Paál Magda is nagyszerű szerepeket kaptak. A rendezés Szabados Árpád műve.

Szerelem! Zene! Tánc!
Ez a három jelszó biztosítja a
Paris Melody
sikerét a S C A L A moziban

Warner Bros.

A gabonatermést megjavító rendszabályok

Az emberi kéz tökéletesebben tisztítja meg a fejletlenebb szemektől, a gazmagvaktól és a konkolytól a gabonamagvakat, mint a trierhenger. Minden kiszagda könnyen kiválogathatja vetőmagját, mert elegendő idővel és kézi munkaerővel is rendelkezik. A legtöbb kiszagda vetőgép hiányában kézzel hinti el a gabonamagvakat. A faeke idejében talán megfelelő lehetett ez a kezdetleges mód, a kultúrgazdálkodás mai korszakában azonban már csak az elmaradt földművelők alkalmazzák.

Kulturmezőgazdasági államokban a kiszagda, ha rendelkeznek is a reájuk maradt vetőgéppel, még akkor sem alkalmazzák a kézzel, vagy a géppel való vetési módszert, hanem dugványozzák a gabonapalántákat. Belgiumban találtak a gabonatermelésnek ezzel a módszerrel, ahol a kiszagda ma már nem is alkalmaznak más módszert. Olaszország több vidékén ágyakra osztják fel a földet, mint mi a kerti növények számára és úgy termelik a gabonát dugványozással. Négy-hat hold földből uriasabban él ott egy gazda, mint nálunk a tizenöt-

husz holdas gazdák. Többet és ésszerűbben dolgoznak ott, mint a mi gazdáink. Azonban mindent meg kell dolgozunk, ha boldogulni akarunk, mert a kényelemszeretetet sehol sem fizetik meg, különösen a mezőgazdaságban nem. Ha husz-harminc métermáza gabonatermést lehet kihozni egy hold földből, akkor nem szabad az azzal járó munkatöbbletet sem megvetni, mert ez a munka nagyon is kifizetődik. Berészkor ott a legfejlettebb kalászkokat külön szedik le vetőmagnak és még azt is külön átválogatják. A vetőmagnak más vidékekről szerzik be és nem ültetik folytatolag abba a földbe, amelyben termelt. Fantasztikusnak tetszik az az eredmény, amely ezzel az újtással jár, azonban kísérleti célokra minden kiszagdanak van annyi földje, hogy kizárólag helyett a saját maga által végzett kísérletnek az eredményét szálaltathassa meg. Az ilyen gabona gyönyörűen bokrosodik meg, erős gyökert hajt, a szalmája is erős, tehát nem dül és a fagynak is jobban ellenáll. Egy-két kapálást kap és ezáltal a föld javul.

Meggyesy István.

Junius elsejétől az új koncessziók alapján működnek a magánautobusz vállalatok

Junius elsejétől kezdve életbelépett a vidéki autobusvállalatokra vonatkozó új rend. Eszerint olyan útvonalokon, amelyeken a CFR nem járat személyszállító gépkocsikat, magános társaságok foglalkozhatnak a személyszállítással, ha erre a CFR-től engedélyt szereznek. A CFR az ilyen vállalatokkal típusmegállapodásokat köt és csak olyan cégekkel szerződik, amelyek társasági formában működnek és ovadékok tesznek le. Mivel a vállalatok között sok van, amely eddig nem tudta a feltételeket igazolni a CFR június 20-ig meghosszabbította az ovadéklétet határidejét és június 10-ig annak igazolását, hogy a vállalat legalább is lépéseket tett a társaság cégbejegyzése iránt. A CFR a vele szerződő autobusvállalatoktól kilométerenként és tonnáknént 20 bani részesedést kap. Junius hóra ideiglenes szerződést kötnek, amely véglegesítve lesz, a vállalkozó a fenti feltételeknek eleget tesz.

Árfolyamok

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 1.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.90—77.07, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltetik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

— Hatvanöt milliós tartozásért árverezik a sorecanii szénbányát. A Nemzeti Ipari Hitelintézet, mint a S. A. Minele Sorecani (volt Erdélyi Szénbánya rt.) főhitelelője, árverést tüzetett ki az egeresi szénbánya ingatlanaira, 62,971.522 lejjes követelése és annak kamatai behajtására. A Hivatalos Lapban közzétett árverési hirdetés szerint összesen 29 bányaingatlan és koncesszió kerül árverésre. Az árverést az ilfovi törvényszéken tartják meg, 1939. július 3-án.

(=) GABONAÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése. A banati gabonapiacra inkább csak a tengeriben van üzleti forgalom, míg a búza iránti kereslet csendesebb. A piaci árak a következők: temesi búza 390, torontáli búza 395 lei a feladó állomáson. A tengeri ára Timisoarán 390, korpa 350, zab 460—465, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, muharmag 420, napraforgómag 420 és tökmag 775—800 lei százkilónként.

— Fuvarlevek bélyegzése. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben részletesen felsorolja, hogy a vasúti fuvarlevek miképpen bélyegzendők. A rendelet szerint ezek az illetékek a következők: A belföldi fuvarelvblanketta ára 5 lei, külföldieké 7 lei, amelyekre a következő bélyegek ragasztandók: darabárúnál 500 kg. súlyig 10.50 lei (okmány, aviatikai és statisztikai) bélyeg, 501—5000 kg.-ig 18.50 lei. Vagonteleknél az összbélyegilleték a következő: 10 ezer kg.-ig 58.50 lei, 15 tonnás vagonnál 90.50 lei, 20 ezer kilóig 116.50 lei, 25 ezer kilóig 148.50 lei, 30 ezer kilóig 174.50 lei, 40 ezer kilóig 232.50 lei. Négy vagonnál nagyobb teleknél az illeték arányosan emelkedik. A rendelet részletesen felsorolja a hiányosan bélyegzett fuvarlevek bírságait.

— A CASSA CERCUALA MEGVETTE AZ ORADEAI TISZA-PALOTÁT. A munkáspénztár megvásárolta a Tisza-család oradeai palotáját, amely a Parcul Traianon áll. A tárgyalások már régen megindultak, de amint akadtak meg, mert az egyik tulajdonos, gróf Tisza József a múlt év nyarán gépkocsiszerencsétlenség folytán meghalt. A hagyaték rendezése után most megkötötték a szerződést, amelyen Tisza Kálmán gróf, Tisza Lajos gróf és Tisza Jolán grófnő szerepelnek eladóként. A vételár 2 millió 250 ezer lei. Az épületet lebontják és arra a Cassa Cercuala új palotáját építik fel. Történelmi nevezetessége volt a palotának, hogy abban tartották 1789-ben a bihari reformátusok első istentiszteletüket.

— A LARES ÉS A CFR EGYÜTTMŰKÖDÉSE. A legfőbb szállítási bizottság ing. Goranfil elnökelettel alatt ülést tartott, amelyen véleményezték azt a tervet, amely szerint a vasút és a polgári repülőjáratok összműködésbe jutnak. Ennek alapján a CFR a jövőben ki fog adni a Lares repülőjárataira kombinált jegyeket. Ugyancsak összműködésbe jut a PTT is a Laressel, amely a leveleket fogja továbbítani felbélyegzés nélkül. A bizottság véleményezése folytán ezek a kérdések a minisztertanács elé kerülnek.

SPORTSEMÉNYEK

Megkezdődött az országőr hét

Az országőrök minden évben fényes külsőségek között ünneplik meg a restauráció napját. A román ifjúság részére a június 8-ika szent nap, amelyre egy hétig tartó gazdag programmal készülődnek. Ez a hét képezi az országőrök évi munkásságának kiemelkedő pontját. Vizsga ez, szellemi és fizikai vizsga, amelyen az ifjúság tanúságot tesz az országőr intézmény gazdag eredményeiről, ugyanakkor pedig öfelségét a királyt, a Nagy Strajert dicsőítik. Ebben az évben az országőr hét minden egyes napját bőséges és tanulságos program tölti ki.

Junius 1-én az országőrök a saját körzetükben tevékenykednek. Megtisztítják a kerteket a burjánaktól, azután szépítési munkálatokat végeznek a temetőben, templomokban, kápolnában. Ugyancsak ezen a napon egyengetési munkát is végeznek.

Pénteken, június 2-án az egész napot az „egészségnek” szentelik. Ezen a napon az országőrök gyógynövényeket gyűjtenek. Előadásokon vesznek részt, amelynek tárgyát az egyéni és a kollektív higiénia képezi.

Szombaton, június 3-án az országőrök a természetben foglalkozkodnak. Ezen a napon kirándulásokon vesznek részt, amikor gyönyörködhetnek a természet szépségeiben.

A gyermekek egész napon át játszanak, énekelnek, virágokat szednek szüleik és parancsnokaik részére.

Vasárnap, június 4-én szentmisén vesznek részt, amelyen a szülők is megjelennek. A szülők meghívást kapnak a zászlók felvonásának ünnepélyére is, ahonnan gyermekeikkel együtt, templomba mennek.

Hétfőn június 5-én az országőrök templomokat látogatnak, ugyancsak ellátogatnak a román képzőművészek helyeire. A napot tehát a hagyományok ápolásának szentelik.

Junius 6-át a szolidaritásnak szentelik, amikor szegényembereket segítik, június 7-ét pedig az országőr munkának szentelik. Ezzel a nappal koronázzák meg az országőr tevékenységet és munkálkodást. Hetedikén osztják ki az országőrök között a díjakat.

Amint látjuk tehát az országőrök egész évi munkájuk után egy teljes hetet szentelnek a pihenésnek, a játéknak és legfőképpen a hasznos és alkotó munkának.

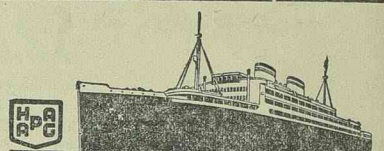
A Román Kupa mérkőzések sorrendje

A Román Kupa bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott az egyes fordulók napjaival. A határozat értelmében az egyes fordulókat a következő napokon bonyolítják le:

Junius 17-én Bucurestiben: Rapid — Unirea-Tricolor és Sportul Studentesc — CAMT.

Junius 18-án Aradon: AMEFA — Prahova.

Junius 25-én játszik le az egyik elődöntőt, míg a másodikra a Venussal való megegyezés alapján a június 25-ike és július 2-ika közötti hét valamelyik napján. A Román Kupa döntőjére tehát július 2-án kerül sor. Ha valamilyen akadály merülne fel, abban az esetben a második elődöntő mérkőzést július 2-án játszik le, míg a döntő mérkőzésnek július 9-ét tartják fenn.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentuli utazások

gyorsan, kényelmesen és olcsón a Hamburg-Amerika Linie modern hajóival

ÉSZAKAMERIKA (Kanada)
KÖZÉPAMERIKA
DELAMERIKA (Chile, Peru)
AUSZTRÁLIA, KELET-ÁZSIA

összes fontos kikötőibe

Tanulmányi és üdülési utazások

a tengeren egész éven át

Afrika-utazások

A Német-Afrika járatokkal Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie

S. A. R.

TIMISOARA, I, Merci-uca 1. szám
Telefon: 36—66.

— UJRA MŰKÖDNI FOG A BANCA MARMOROSCH. Bucurestii bankkörökben mind erősebben tartja magát az a hír, hogy a Banca Marmorosch Blank et Co. vezetősége a bank reaktiválására készíti elő. Erre vall az a körülmény, hogy a bank évi rendes közgyűlésén a banktörvény rendelkezéseinek megfelelően módosították az alapszabályokat, amely szerint a részvénytőke változatlanul 125 millió lei marad. A reaktiválást megkönnyíti az a körülmény, hogy a bank 1931. évi cca 4 millió leit kitevő kötelezettségeinek kilencvenszázalékát már rendezte. Bucurestii hírek szerint má megkezdődtek az előkészületek a fiókhálózat kiépítésére is, az ország nagyobb városaiban.

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit.

Részletes bírókürdés a következő:

Aradon: GLORIA—UDR, bíró: Jean Petrescu.

Timisoaran: Chinezul—Ripensia, bíró: Pálffy.

Bucurestiben: Juventus—AMEFA, bíró Morar.

Teofil dr. Venus—Rapid FC, bíró: Ionescu Pope.

Szombaton: Sportul Studentesc—Victoria, bíró: Vartolomen.

Ploestiben: Tricolor—FC Carpati, bíró: Tica Iliescu.

Román győzelem a nemzetközi varsói lovasversenyen

Varsóból jelentik: A nemzetközi lóversenyen Varsó város díját Culesa őrnagy Ben Hur nevű lovával nyerte, második lett Purcherea főhadnagy, harmadik Topescu kapitány. Mindhárom román versenyző.

Sport hírek minden felől

Szombaton délután játszott le a Rapid—Venus mérkőzést Bucurestiben. A nemzeti bajnokság keretében szombaton kerül lebonyolításra fővárosban az FC Rapid—Venus mérkőzés, míg vasárnap a Venus pályán közös rendezésben nyer lebonyolítást a Juventus—AMEFA és Sportul Studentesc—Victoria mérkőzés.

Dél-Amerikába hívták a román válogatott csapatot. A román szövetség távirati meghívást kapott Montevideoba, ahol három mérkőzést kellene lejátszania. A szövetség foglalkozott az ügygel, azonban az anyagi feltételeket nem találta elfogadhatónak. Ilyen értelmű választ még a mai nap folyamán közli az uruguayi labdarúgószövetséggel.

Június 8-ika után foglalkozik a szövetség az A divízió jövőbeni sorsával. A román labdarúgószövetség elhatározta, hogy június 8-ikán behatárolja a nemzeti bajnokság első osztályának jövőbeni sorsát. Ugyanakkor letárgyalják az egyesületek által beadott emlékiratokat, amelyek szinte kivétel nélkül a 14-es létszám felemelését szorgalmazzák.

Az olasz válogatott belgrádi, budapesti és bucurestii mérkőzése. A világbajnok olasz válogatott labdarúgócsapat vasárnap, június 4-én Belgrádban játszik a jugoszláv válogatott csapat ellen. Négy nap múlva tovább folytatja válogatott mérkőzéseinek sorozatát a magyar fővárosban, majd június 11-én Bucurestiben ütközik meg a román válogatott együttes ellen. Vaccaro tábornok az olasz szövetségi kapitány nyilatkozata szerint, mindhárom mérkőzésre Szófiából már eddig 200 bulgár sportember jelentette be részvételt.

Rádió

PÉNTEK, JUNIUS 2

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 15.10: Időszzerű közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Hanglemezek. 20: Országórók órája. 20.55: A rádiózenekar muzsikája. 22: Sporteredmények. 22.15: Opera hanglemezekről (Leonevallo: Bajazzók). Szünetben 23.05-kor Hírek. 23.45: Hírek francia német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Postászenekar. 14.30: Csorba Dezső cigányzenekara. 17.15: A rádió diákfőelőrája. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: „Egy boldog ország”. Előadás. 18.40: Gertruda Konatkowska zongorázik. 19.10: Báró Podmaniczky Pálné előadása. 19.45: Laky Tóth Erzsébet és Tarnay dalokat énekel, zongorakísérettel. 20.15: Hírek. 20.25: Palesztrina. Előadás hanglemezekkel. 21.15: Sportközlemények. 21.25: A Rádió Szalónzenekara. 22: A rádió külügyi negyedőrája. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Ilmichy László jazzzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Operaházi zenekar.

Budapest II. 19.45: Gyorsírótanfolyam. 20.15: Czicza József cigányzenekara. 21: Hírek. 21.20: Spanyol, olasz és francia dalok. 22.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.45: Német népzene. 22: Szimfonikus hangverseny. 24: Könnyű és tánczene.

Belgrád. 19.20: Tánczene. 20.05: Népdalok. 21.00: Lemezek. 23.15: Lemezek
Milánó. 20.25: Lemezek. 22: Színmű, utána szalonzene. 24.15: Tánczene.
Prága. 20.15: Könnyű zene. 22.20: Vonósnyegyes. 23.15: Lemezek.
Varsó. 20: A rádiózenekar hangversenye. 21.15: Operaközvetítés Londonból.

SZOMBAT, JUNIUS 3.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A Predescu zenekar muzsikája. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszzerű közlemények. 17: Országórók órája. 18.15: A „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: „A világ”. 19.32: Hanglemezek. 20: Előadás. 21.00: Rádió üzenetek. 21.15: A rádiózenekar muzsikája. 22: Sporteredmények. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.30: Box-mérkőzés közvetítése (Phil Dolhem—Lucian Popescu). 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: „Mit nézzünk meg?” 13.10: A XI. Szegedi Ipari Vásár ünneplés megnyitása. 13.40: Hírek. 14: Hanglemezek. 17.20: Batori Irén meséi. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Okolicsányi-Kutsy Dezső előadása. 18.40: Nagy Mária magyar nőiákat énekel. 19.15: Puhár István előadása. 19.50: „A cseh katona” Julier Ferenc előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 21.05: „Himfy dalai”. Vigjáték 3 felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Szalónzenekar. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Bura Sándor cigányzenekara.

Budapest II. 18.40: Missziós üzenetek. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek, lóversenyeredmények. 21.20: „A világ városai”. Előadás. 21.50: Brahm: D-dur hegedűverseny. (Hanglemezezől). 22.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.40: Könnyű zene. 21.15: Alpeli vidám est. 23.40: A rádiózenekar hangversenye.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 20.05: Népdalok. 21.30: Zenekari hangverseny.

Milánó. 21.30: Lemezek. 22: Donizetti: Poliuto című operájának előadása.

Prága. 22.10: A rádiózenekar hangversenye. 24.10: Tánczene.

Varsó. 19.10: Fuvószene. 22: Hangverseny. 23.15: Tánczene.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

103

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi András

Utánnomásti los.

Ha igazi nagy szerelmet érzett volna iránta akkor minden fogyatékosága és embersége mellett is szeretné tovább. Hányszor fordul elő, hogy a nők beleszeretnek gazemberekbe, tudják ezt és mégsem képesek lemondani szerelmük tárgyáról.

Nagyt szivott cigarettájából és a füstöt gomolyban kifújta a szájából. A füst a levegőben szétoszlott.

Igy oszolják szét Limoujel emléke is — mondta.

Jókedvűen érkezett a Rue Pasteur 65 számú ház elé, ahol madame d'Hiver már várta.

Az asszony borongós hangulata, amely este elfogja a film láttára, reggelre teljesen elmúlt.

Gérard Auboin és a madame olyan kedvesen, szívélyesen és szerelmesen köszöntötték egymást, mint mások is boldogságuk legszebb idején.

És ismét kezdődött köztük a zavartalan élet. Néhány hét múlva azonban újra felidéződött Limoujel emlékezete.

Az egyik étteremben vacsoráltak együtt, amikor egy idősebb nő lépett be nálánál jóval fiatalabb férfi karján. Az ifjú viselkedéséből látszott, hogy a hölgynek nem fia, de még az öccse sem. Nagyon figyelmes igyekezett lenni és tüzezen udvarolt.

Madame d'Hiver és Auboin szájában a pezsgő, amelyet éppen ittak, egyszerre keserűvé változott. Emelyítő üze volt.

Beszédük is egyszerre megszakadt.

Auboin intett a pincérnek és fizetett.

Szóltanul ültek az uccán taxiba.

— Rue Pasteur 65, — utasította a festő a sofórt.

Amikor megérkeztek a madame lakása elé, az asszony kiszállott, de a férfi a kocsi maradt. Mervárta, ami a madame, akitől némán elköszönt,

bement a kapun és aztán vendéglőbe vitette magát és zajos ivás után ismét csak reggel ment haza.

Azonban ezután az erkölcsi smelygés sokkal tovább tartott és Auboin másnap nem is kereste föl madame d'Hivert.

Harmadnapra azonban elfeledte ezt az estét is és megint ott volt az asszonynál. A tükstét addig saját elmékedésének érfogóival sikerült kihúzni a szívéből.

Megint nem volt baj néhány hétig.

Harmadszor is kísértett köztük Limoujel emléke.

Aznapi pedig nem voltak sehol, hanem békésen beszélgettek madame d'Hiver lakásán.

A festő panaszkodott, hogy nem jól érzi magát és fél, hogy beteg lesz és az ágyat kell őriznie.

— Isten metes etől, — jajongott a madame, — akkor nem láthatnám magát napokig. De tudja mit, ha valóban nem jól érzi magát és néhány napi pihenőre van szüksége, akkor használja a házamban levő vendégszobát. A cselédeknek majd azt mondom, hogy hirtelen rosszul lett és hogy én nem engedtem magát haza, mert otthon nincsen senkije, aki ápolja, mivel a szolgálja ehhez ügyetlen.

Mikor a madame szavainak végére ért, máris megbánta azokat.

Látta, hogy a festő arca elsötétedett.

Tudta, hogy mi jutott eszébe. Az, hogy ugyanabban a vendégszobában Alexandre Limoujel is lakott.

Fölállott és búcsúzott:

— Köszönöm a vendégszeretetedet, de legjobban szeretek a saját ágyamban feküdni. És mivel valóban nem jól érzem magamat, engedje meg, hogy távozzam.

És elment.

Mikor becsukódott mögötte a rácsos kapu, ez a gondolat villant az eszébe:

— Ha forró olajban hevernék, az sem égetne tüzezebben, mint az az ágy, amelyben Limoujel is feküdt.

Egy teljes hétig nem nézett az asszony felé. De erre most volt alapos kifogása. Hiszen legutóbbi együttlést alkalmával arról panaszkodott, hogy betegnek érzi magát.

De egy hét múlva a boru mégis csak eloszlott

és úgy érezte, hogy fel kell keresnie madame d'Hivert, aki nélkül nem élhet.

Igy váltakozott a lelükben a napsütés és a sötét felhőzet. Limoujel, akiről nem akartak tudni és akit ki akartak irtani az emlékezetükből, visszajáró árnyként mindig sürűben és sürűben közejük tolakodott. Valóságos kisértétként jelent meg mindig hivatalosan életükben.

A legtöbbször valami csekélyesség, valami semmiség idézte föl ezt a rémet. Olyankor mindig megzavarodott alig helyreállott boldogságuk. Az öröm ideje mindig rövidebb és rövidebb és az öröm egyre hosszabb lett miatta.

Az asszony a kezeit tördelte, sirt és kétségbeesett. Mindent elküvetett, hogy Limoujel emlékeinek újra való feltörését megakadályozza, azonban minden fáradozása hiabavalónak bizonyult.

Sokszor maga a becésés, a csók, a szerető ölelés is elegendő volt arra, hogy Auboin lelükben felburjánzóék a gondolat:

— Bizonyosan azt a Limoujelt is így simogatta, így csókolta, így ölelte.

Gyakran az édes szó is ecetként hatott, mert Auboinnak akarata ellenére is az jutott eszébe, hogy valószínűleg ilyen mézesen és ilyen kedvesen beszélt a madame a Limoujellel is.

Gérard Auboin küzdött a kísértet ellen. Oktalannak, buta képzeltének mondogta önmagát. Örült-ségnék tartotta a képzeltéseket, mert hiszen ezer bizonyítéka volt rája, hogy Yvonne csak őt szeretne igazán és csakis őt szereti most is. Önmagának is számtalanszor mondogta, hogy halálisan szereti az asszonyt és hogy őszinte szívvel és igaz lélekkel megbocsátotta neki azt az intermezzót. Tulajdonképpen magát okolta érte, hogy a madame megismerkedett Limoujellel. Ha akkor nem engedte el maga mellől, hanem vele maradt, akkor nem lett volna alkalma megismerkedni azzal a kalandorral.

Hiába volt azonban minden oksgondás, nem tudott magán uralkodni, valahányszor Limoujel az eszébe jutott.

Ilyen kilátások között teltek el hónapok. Elmult a tél és ismét elérkezett a tavasz.

Megint szép volt az életük és megint kék a boldogságuk.

(Folytatása következik.)

Polgári légvédelmi tanfolyamokat rendez a timisi helytartóság

A timisi helytartóság hivatalos közleményt adott ki, amelyben a polgári lakosság megvédésére légvédelmi tanfolyamokat rendez. Mindazoknak, akik ezeken a tanfolyamokon résztvesznek teljes tájékozottsággal kell bírniok a légi háború elleni védekezés megszervezésében, ismerniök kell a harcizgázok természetét, azoknak hatását, valamint ismerniök kell a tűzvédek alkalmazásával fogantatandó intézkedéseket. A légvédelmi tanfolyam hét órát tart és pedig reggel 8—13 és délután 16 órától 18 óráig. A légvédelmi tanfolyamokon magán-személyek vesznek részt, kivételt képeznek a megyei, városi hivatalfőnökök, akiknek a részére külön tanfolyamot rendeznek. Beiratkozni lehet június 10-ig a timisi tartomány M. O. N. T. irodájában, Timisoara, kormányzósági palota II. emelet 173-as szoba, akár személyesen, akár szabályosan felbélyegzett kérvényben, amelyben fel kell tüntetni a következőket: név, foglalkozás, nemzetiség, a személyazonosság igazolvány száma, lakhely (helység, uca, házszám), valamint azt is fel kell tüntetni, hogy milyen ténen óhaját kiképzést nyerni. Nagyobb számú személyzettel rendelkező szakcégek tisztviselőik és alkalmazottaik névsorát együttesen nyújtják be. A tanfolyamokat csak a tisztviselői csoportba tartozó alkalmazottak látogathatják, de emmiestre sem az iparosok és munkások, akiknek kiképzéséről is gondoskodás történik. A kérvénnyel egyidejűleg két darab fényképet, valamint az előírt befizetendő 200 leiről szóló pénzügyvizsgáztatói szelvényt. Ezt az összeget az esetleges költségek fedezésére fordítják. A résztvevők magukkal viszik a tanfolyamra a személyazonosság igazolványukat, gázmaszkjukat, 100 gram alkoholt a gázmaszk fertőtlenítésére és egy 5 leies csomag vatát. A tanfolyamra vonatkozó rendelet az egész timisi tartományra vonatkozik.

LEGUJABB

Népszövetség foglalkozik a palesztinai kérdéssel

A Times jelentése szerint az angol kormány palesztinai javaslatát a Népszövetség mellett működő mandatárius bizottság június nyolcadikán Genfben meg fogja vizsgálni. MacDonald gyarmat-

ügyi miniszter képviseli ezen az ülésen az angol kormányt és megteszi előterjesztéseit. A palesztinai kérdéssel szeptember hatodikán a Népszövetség tanácsulása foglalkozik.

Az északi államok nem kötnek szövetséget

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatische Correspondenz a német-dán megemeltáadás egyezmény jelentőségét mérlegeli. A lap megállapítja, hogy amíg más hatalmak a békearcél ürügye alatt bizalmatlanságot keltenek, addig a német politika arra törekszik, hogy szom-

szédaival bizalmi alapra fektesse és ki-mélyítse a barátságát.

Megjegyzni a lap, hogy az északi államok elhatározásain senki sem fog tudni változtatni, mert azok minden ígéret ellenére is távol maradnak a Németország elleni szerződésektől.

A Kreml nem tud Vorosilov londoni útjáról

Varsóból jelentik: Feltűnést kelt, hogy a kormány hivatalos lapja, a Gazeta Polska, azt a jelentést közli, hogy Vorosilov, a szovjet-hadsereg főparancsnokának londoni meghívására a Kremlben semmit sem tudnak. A lap a lengyel távirati iroda jelentése alapján cáfolja a vasárnapi varsói lapok erre vonatkozó hírére.

Megegyezés jön létre Lengyelországgal a danzigai kérdésben

Danzigból érkező jelentés szerint a nemzeti szocialista hatóságok kategórikusan kijelentették Burghardt népszövetségi főbiztosnak, hogy Danzigot ezidőszert semmiféle veszedelem

sem fenyegeti és hogy minden valószínűség szerint megegyezés jön majd létre Lengyelországgal.

APRÓ HIRDETESEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

As 1938. jul. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzölhető. Házasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hirlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 8. II kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Perfekt mindenek jó fizetéssel felvétel. Jó bizonyítvány megkívántatik. Cím a kiadóban. 924

Öregbő nő kis háztartásba, csecesmőgondozásban járatos, szerény fizetéssel felvétetik. Jelentkezni a kiadóban. 836

Allást keres

Jól főző szakácsnő, aki gyöngvörösmos, vasal 15-ikére, esetleg július 1-re házmesteri állást keres. Cím a kiadóban. 1015

Lakas

Négyszoba, hallos, kényelmes és napos első emeleti lakás azonnal kiadó. III., Str. Doja 5. Felvilágosításokat ad a házmester a fenti címen, vagy telefon 48—08. 1006

Kétszobás, esetleg szép nagy egyszobás lakást keresek. Címeket kérem leadni kiadóban. 990

Figyelem! **AURA** "Megnyílt!"

fiókja a Scherter-házban I., Strada Eminescu 5 szám.
Blondel ránk gyártása
Művészi keretek nagy választéka. Mindennemű kereteket gyorsan, szépen, olcsón...
Szives partfogást kér: **FÖLDEVÁRY**

Modern szép lakás 4 nagy és 1 kis szoba balkon, fürdőben és konyhában meleg víz-berendezés, kiadó augusztus 1-re, esetleg előbb is. I. Str. Chinezul 6. I. emelet a törvényszék mellett. Telefon: 41—94. 1014

Belvárosban iroda és lakással 5, esetleg 6 szobás lakást keresek. Feltétlen központi fekvéssel. Címeket ármerjöléssel „Augusztus, vagy november” jelígre kérek. 883

Jégszekrények

Szülő- és fapermetező és mindenféle vasárú kapható
Petru Jäger
Timisoara IV., Bul. Carol I. 38.
Telefon: 29—37.

Adás-vétel

Családi ház műhellyel eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 21. 972

Szép házhely a Gyárvárosban szemben a villamos megállóval, bérháznak különösen alkalmas, jutányosan eladó. Érdeklődni Dr. E. Samek, I., Str. Ady 2. Telefon: 14—65, vagy 14—68. 880

Zongora bécsi gyártmány, keresztűros, fekete, rövid, kifogásalan állapotban és perzsaszőnyegek eladó. Megtekinthető: délelőtt 10-től 12-ig és délután 2-től 5-ig III., Str. Prota Dragomir 10. 1016

Használt 6 személyes ezüst evőeszköz megvételre kerestetik. Címeket árral a kiadóba kérek „Nem drága” jelígre. 884

Előszoba futószőnyeg 8—10 méter megvételre kerestetik. Címek „Alig használt” jelígre a kiadóba kéretnek. 885

Kütfőjele

Nyaralásra 8—10 éves kisleányomaf hegyes vidékre feltétlen úri családhoz kiadnám. Németül beszélő család előnyben. Részletes tájékoztatást a kiadóba. „Fizető vendég” jelígre kérek. 882

A CFR magazin

június 5-én reggel 8 órakor a IV. kerületi állomáson
elárverezzi
a talált tárgyakat

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

BAILE LIPOVA MEGNYILT

Rádiumaktivitású szénsavas ásványforrásai csodás hatásúak a következő bajoknál: szív, magas vérnyomás, érlelmeszesedés, gutahajlamosság, máj-, epe-, hólyag- és vesebajoknál, reuma, vérszegénység, ideg- és női megbetegedéseknél

Junius hónapban a szobaáraknál 50%-os kedvezmény